

**DUNAKILITI 0215/2 HRSZ.-Ú INGATLANÁN
LÉVŐ SZARVASMARHA TELEP OKOZTA
KÖRNYEZETVÉDELMI PROBLÉMÁK
VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓJA**

Készítette:

Szente Eszter
okleveles vegyész
környezetvédelmi szakértő

Szente Zoltán
okleveles geofizikus-mérnök
környezetvédelmi szakértő

Attala
2024. november

JOGI ÉS FELELŐSSÉG NYILATKOZAT

A

„DUNAKILITI 0215/2 HRSZ.-Ú INGATLANÁN LÉVŐ SZARVASMARHA TELEP OKOZTA KÖRNYEZETVÉDELMI PROBLÉMÁK VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓJA”

című dokumentációhoz

A vizsgálati dokumentáció elkészítéséhez a megbízó bocsátotta rendelkezésünkre a szükséges háttéranyagokat, műszaki, környezet(védelm)i adatokat és dokumentumokat, illetve a telephelyre vonatkozó engedélyek másolatát.

A rendelkezésre álló információk, dokumentumok és vizsgálati eredmények értékelése alapján - a tevékenység környezetre gyakorolt hatásának feltárását követően - került sor az önkormányzat által megtehető intézkedések, intézkedési lehetőségek meghatározására.

Az elkészült vizsgálati dokumentáció a megbízó által szolgáltatott háttéranyagok, műszaki, technológiai, üzemviteli és egyéb jellemzők, valamint a hivatkozott szakirodalmi adatok, mint alapadatok felhasználásával készült. A vizsgálat eredményei, a tanulmányban foglalt megállapítások ezen feltételek teljesülése esetén értelmezendők. A nem általunk észlelt adatok eredetiségéért és megbízhatóságáért felelősséget nem vállalunk. Külön ellenőrzés nélkül elfogadtuk a hivatkozott szakértőktől, dokumentumokból átvett adatokat, azok helytállóságát nem vizsgáltuk, azokért bennünket semmilyen felelősség nem terhel.

Az elkészült vizsgálati dokumentáció és az abban foglaltak, sem hatósági, sem jogi eljárásokban, részben és egészében sem, **de hivatkozási alapként sem használhatók fel a szerzők előzetes írásbeli engedélye nélkül.**

Attala, 2024. november 28.

Szente Eszter
okleveles vegyész
környezetvédelmi szakértő

Szente Zoltán
okleveles geofizikus-mérnök
környezetvédelmi szakértő

TARTALOMJEGYZÉK

MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	
1. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK	
2. ÁLTALÁNOS ADATOK	
2.1. A DOKUMENTÁCIÓ ÖSSZEÁLLÍTÓINAK ADATAI	
2.2. A MEGBÍZÓ ADATAI	
2.3. A VIZSGÁLT LÉTESÍTMÉNY ADATAI	
3. A DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSENEK MENETE	
3.1. ADATGYŰJTÉS, A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ DOKUMENTÁCIÓK	
3.2. HELYSZÍNI BEJÁRÁS, RÉSZVÉTEL A KÖZMEGHALLGATÁSON	
3.3. AZ INFORMÁCIÓK ÉS HELYSZÍNI TAPASZTALATOK FELDOLGOZÁSA	
4. A KÖRNYEZETI HATÁSOK VIZSGÁLATA	
4.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM	
4.1.1. LÉGSZENNYEZŐANYAG KIBOCSÁTÓ FORRÁSOK	
4.1.2. LÉGSZENNYEZETTSÉGI HATÁRÉRTÉKEK	
4.1.3. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉRE GYAKOROLT HATÁS – ÁLTALÁNOS ALAPOK	
4.1.4. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉRE GYAKOROLT HATÁS – A BÚZ TERJEDÉSÉNEK MODELLEZÉSE	
4.1.5. LEVEGŐVÉDELMI ÉRTÉKELÉS	
4.2. ZAJVÉDELEM	
4.2.1. A TERÜLET ELHELYEZKEDÉSE	
4.2.2. A TELEP ZAJFORRÁSAI	
4.2.3. ZAJTERHELÉSI ÉS ZAJKIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEK	
4.2.4. A VÉDENDŐ TERÜLETEKEN KIALAKULÓ ZAJSZINTEK MEGHATÁROZÁSA	
4.3. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZVÉDELEM	
4.3.1. DOMBORZAT, ÉGHAJLAT	
4.3.2. KÖRNYEZETFÖLDTANI ÉRTÉKELÉS	
4.3.3. FÖLDTANI KÖZEG, FELSZÍN ALATTI VIZEK, VÍZBÁZISVÉDELEM	
4.3.4. A SZAKVÉLEMÉNY KÉSZÍTÉSE KAPCSÁN VÉGZETT VIZSGÁLATOK ÉS AZOK EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE	
5. ÖSSZEFOGLALÁS, JAVASLATOK	

MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

1. sz. melléklet A telep és környezetének áttekintő térképe M = 1 : 10.000
2. sz. melléklet A telep részletes helyszínrajza M = 1 : 2.000
3. sz. melléklet Telep súlypontjától számított hatásterületek – szagcsökkentés nélkül
M = 1 : 50.000
4. sz. melléklet Telep súlypontjától számított hatásterületek – szagcsökkentéssel
M = 1 : 50.000
5. sz. melléklet Telep modellezett hatásterülete (DK_001 jelű modell) M = 1 : 5.000
6. sz. melléklet Telep modellezett hatásterülete (DK_005 jelű modell) M = 1 : 10.000
7. sz. melléklet Telep modellezett hatásterülete (DK_008 jelű modell) M = 1 : 5.000
8. sz. melléklet Zajvédelmi térkép M = 1 : 5.000
9. sz. melléklet Talaj és vízmintavételi helyszínrajz M = 1 : 10.000 (M = 1 : 5.000)
10. sz. melléklet Talaj és vízmintavételi jegyzőkönyvek (Vidra Kft.)
11. sz. melléklet Laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv (Eurofins Hungary Kft.)
12. sz. melléklet Az LT Air Cover koncentrátum biztonsági adatlapja
13. sz. melléklet Szakértői engedélyek másolata

1. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

A Dunakiliti AGRÁR Zrt. (9225 Dunakiliti, Kossuth Lajos u. 88.) a Dunakiliti 0215/2 hrsz. alatti telephelyén tejhasznú szarvasmarha tartást végez, mellyel kapcsolatban Dunakiliti lakosai részéről évről-évre folyamatosan érkeznek panaszbejelentések Dunakiliti Község Önkormányzatához (a továbbiakban Önkormányzat), illetve a területileg illetékes hatóságokhoz.

A panaszbejelentések szerint a telepi tevékenység lakosságot zavaró zaj- és bűzhatással jár, továbbá a község lakosaiban felmerült a felszíni és felszín alatti vizek elszennyeződésének veszélye is.

Az Önkormányzat Szente Eszter környezetvédelmi szakértőt (MMK kamarai szám: 17-00902) bízta meg azzal, hogy a szarvasmarhatelep zajhatását, továbbá levegőre, vízre gyakorolt hatásait megvizsgálja, illetve, hogy javaslatokat tegyen az Önkormányzatnak a problémák kezelésére. A dokumentáció elkészítésében és a vizsgálatok értékelésében Szente Zoltán környezetvédelmi szakértő (MMK kamarai szám: 17-00676) működött közre.

2. ÁLTALÁNOS ADATOK

2.1. A DOKUMENTÁCIÓ ÖSSZEÁLLÍTÓINAK ADATAI

A vizsgálatot készítették:

Szente Eszter
okleveles vegyész, okl. környezetvédelmi szakmérnök, környezetvédelmi szakértő
Telefon: (20) 292 5717

Szente Zoltán
okleveles geofizikus-mérnök, környezetvédelmi szakértő
Telefon: (20) 365 5086

Iroda címe: 7252 Attala, Kossuth Lajos u. 27.

A dokumentáció összeállítását elkészítő szakértők szakértői engedélyének másolata 13. sz. mellékletben megtalálható.

2.2. A MEGBÍZÓ ADATAI

A vizsgálatok elvégzésére és a dokumentáció összeállítására a megbízást adta:

Dunakiliti Község Önkormányzata
9225 Dunakiliti, Kossuth Lajos u. 86.

Képviselik:

Kovács Andor Tamásné polgármester

dr. Odonics Aliz jegyző

2.3. A VIZSGÁLT LÉTESÍTMÉNY ADATAI

A telephely címe:

9225 Dunakiliti külterület, 0215/2. hrsz.
KTJ: 101 003 118

A telephely tulajdonosa és üzemeltetője:

Dunakiliti AGRÁR Zrt.

9225 Dunakiliti, Kossuth Lajos utca 88.

Statisztikai számjel: 12588387-0141-114-08

KÜJ: 100 271 012

A telephelyen folytatott tevékenység besorolása TEÁOR '08 alapján:

01.41 Tejhasznú szarvasmarha tenyésztése

3. A DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSENEK MENETE

3.1. ADATGYŰJTÉS, A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ DOKUMENTÁCIÓK

A tehenészeti teleppel és a településsel kapcsolatos adatokat, információkat a megbízással egyidejűl az Önkormányzat bocsátotta rendelkezésünkre.

Az átadott dokumentumok a következők voltak:

- Gy-02/13/00401-26/2020. (2020. március 26.) iktatószámú – a Dunakiliti 0215/2 hrsz. ala tehenészeti telep korszerűsítésének környezeti hatásaira vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás lezáró – határozat (2020. március 26.).
- GY/ÉTDR-1/1984-12/2020. (2020. június 15.) határozat – építési engedély a Dunakiliti külterület tehenészeti telep 0215/2 hrsz. alatt található ingatlanra tervezett 1380 férőhelyes acél keretszerkezetű szarvasmarha istálló épület, paralell rendszerű fejőház épület bővítése, szeparátorház épület, silótér, 2 db gyűjtőakna és 2 db hígtrágyatároló és felhajtóút építéséről.
- GY/ETDR-1/2518-16/2021. (2021. április 20.) határozat (építési engedély módosítása) – eredetileg tervezett 2 db gyűjtőakna helyett 1 db ugyanolyan méretű gyűjtőakna kerül elhelyezésre az ÉM-002 jelű tervlapon ábrázolt helyen, a 2 db 6800 m³-es hígtrágya tároló, tervezett szeparátorház és a 100 m³-es tűzvíz tároló helyszínrajzi elhelyezése módosul. / építési munka ütemezetten - 1. ütemben a termelő istálló, a fedett felhajtó, a gyűjtőakna, szeparátorház és a tűzvíz tároló, 2. ütemben az 1. sz. hígtrágya tároló, 3. ütemben a 2. sz. hígtrágya tároló, 4. ütemben a fejőház bővítése - valósul meg.
- GY/ETDR-1/37-11/2022. (2022. január 18.) határozat (építési engedély) a Chepke Farm Kft mint építtető részére a Dunakiliti, 0215/2 hrsz-ú ingatlanon iroda és szociális épület építéséről.
- GY/ETDR-1/137-12/2022. (2022. január 17.) határozat (építési engedély) a Chepke Farm Kft mint építtető részére a Dunakiliti, 0215/2 hrsz-ú ingatlanon takarmánykeverő épület bővítéséről.
- GY/ETDR-1/8182-20/2022. (2022. december 2.) határozat (építési engedély) a Dunakiliti Agrár Zrt., mint építtető részére a 9225 Dunakiliti, 0215/2 hrsz-ú ingatlanon 2 ütemben (1. ütemben 3995,50 m², 2. ütemben: 3992,50 m² hasznos alapterületű) szarvasmarha istálló építéséről.
- GY/ETDR-1/8183-20/2022. (2022. december 5.) határozat (építési engedély) a Dunakiliti Agrár Zrt., mint építtető részére a 9225 Dunakiliti, 0215/2 hrsz-ú ingatlanon fejőház építéséről.
- GY/ETDR-1/90-11/2023. (2023. január 23.) határozat (használatbavételi engedély) GY/ETDR-1/2518-16/2021. számú módosított építési engedély alapján 16148 m² hasznos

alapterületű istállóra, 575 m² hasznos alapterületű fedett felhajtóra, 115,08 m² fedőgyűjtőaknára, 60,21 m² hasznos alapterületű szeparátorházra, és 100 m³ térfogatú tűzirtározóra.

- GY/ETDR-11464-7/2023. (2023. március 23.) határozat (használatbavételi engedély) a Chepl Farm Kft., mint építtető részére, a 2022. június 8. napján kelt, GY/ETDR-1/3814-8/2022 számú építési engedély határozat alapján a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon megépítendő 129,48 m² hasznos alapterületű tárolóépületre.
- GY/ETDR-1/1463-14/2023. (2023. április 4.) határozat (használatbavételi engedély) a Chepl Farm Kft., mint építtető részére, a 2020. június 15. napján kelt, GY/ETDR-1/1984-12/2020 iktatószámú építési engedély határozat alapján a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon megépített 2 db egyenként 7561,60 m³ befogadó képességű, 1890,40 m² hasznos alapterületű silótérre.
- GY/ETDR-1/3978-13/2023. (2023. augusztus 7.) határozat (építési engedély) a Chepke Farm Kft., mint építtető részére a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon 2 ütemben megvalósuló borjúnevelő istállóépület építésére.
- GY/637/02830-3/2023. (2023. november 2.) tájékoztatás a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal AF NTO, mint talajvédelmi hatóság hígrágyával kapcsolatban nem történt jogszértést.
- GY/40/0135-2/2024. (2024. 01.12.) A GYMSVKH KTHF Környezetvédelmi Osztály 2023. október 18. napján érkezett zajpanasszal kapcsolatban nem állapított meg jogszértést.
- GY/ETDR-1/6091-11/2023. (2023. november 23.) határozat (használatbavételi engedély) a Chepke Farm Kft., mint építtető részére, a 2022. január 18. napján kelt, GY/ETDR-1/3814-8/2022 iktatószámú építési engedély alapján a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon megépített 160,07 m² összes hasznos alapterületű irodára és szociális épületre.
- GY/ETDR-1/5989-9/2023. (2023. november 16.) határozat (építési engedély) a Dunakiliti Agrár Zrt., mint építtető részére a Dunakiliti 0213/9 helyrajzi számú ingatlanon szénatároló épület építésére.
- DK/2569-/2023. (2023. december 20.) Előzetes vizsgálati eljárásban az Dunakiliti Községi Polgármesterének nyilatkozata, zaj- és bűzproblémákkal kapcsolatban.
- DK/2569-3/2023 (2023. december 7.) Előzetes vizsgálati eljárásban Dunakiliti jegyzőjének nyilatkozata arról, hogy a tervezett tevékenység a helyi településrendezési tervvel nem ellentétes.
- GY/ETDR-1/6615-9/2023. (2023. december 18.) határozat (használatbavételi engedély) a Chepke Farm Kft., mint építtető részére, a 2022. január 17. napján kelt, GY/ETDR-1/1353-12/2022 iktatószámú építési engedély alapján a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon lévő takarmánykeverő épület 322,06 m² hasznos alapterületű előtető bővítésére.
- GY/40/00473-8/2024. (2024. február 9.) iktatószámú – hígrágyás technológia alkalmazásával történő állattartási tevékenység végzésére irányuló előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat.
- GY/ETDR-1/2556-16/2024. (2024. május 17.) határozat a 2022. december 2. napján kelt GY/ETDR-1/8182-20/2022. iktatószámú építési engedély módosítása, – mely a Dunakiliti Agrár

Zrt., mint építető részére a Dunakiliti 0215/2 helyrajzi számú ingatlanon szarvasmarha isté épület építésére vonatkozott. A módosított, hatályos építési engedélytől való engedélyköte eltérések az alábbiak: A két ütem közül az I. ütem valósul meg. A tető hajlásszöge 5 fokról fokra módosul.

- 35800/4352-1/2022.ált.(2022. július 27.) Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédel Igazgatóság tájékoztatása arról, hogy Dunakiliti külterületen nyomóvezeték létesítését vízjogi létesítési engedély nem szükséges.
- GY/ETDR-1/7116-9/2022. (2022. október 12.) határozat (építési engedély) a Chepke Farm Kt mint építető részére a Dunakiliti, 0246/3 hrsz-ú ingatlanon földmedencés hígtrágya tároló építésére.
- GY/ETDR-1/8566-6/2022. (2022. december 7.) határozat a 2022. október 12. napján k GY/ETDR-1/7116-9/2022. iktatószámú építési engedély módosítása, – mely a Chepke Fai Kft. és a Dunakiliti Öntözési Közösség Kft., mint építetők részére a 9225 Dunakiliti, 0246 hrsz-ú ingatlanon földmedencés hígtrágya tároló építésére vonatkozott. A hatályos építési engedélytől való eltérések az alábbiak: A földmedencés tároló két ütemben épül meg, az egy fele öntözővíz tárolóként, a másik fele hígtrágya tárolóként funkcionál. A földmedencé felülfelületének szintje 1,30 méterrel mélyebbre kerül az alaprajzi méretek megtartásával, így öntözővíz tároló térfogata 15 575 m³-re, a hígtrágya tároló térfogata 17 075 m³-re nő.
- 35800/6638-7/2023.ált. számú (2024. május 17.) határozat, vízjogi üzemeltetési engedély kiadásáról 3 db figyelőkútra (MK-1-3).
- Előzetes vizsgálati dokumentáció a Dunakiliti 0215/2 hrsz. alatti ingatlanon tervezett, tehenészeti telep kapacitásának bővítéséhez, korszerűsítéséhez kapcsolódó fejlesztése tartástechnológiai átalakítások várható környezeti hatásairól. Készítette: ABU Hunga Mérnökiroda Kft. (9027 Győr, Külső Árpád u. 41.), 2023. november (a továbbiakban: E dokumentáció)

Továbbá Domokos Zsolt, a Dunakiliti Agrár Zrt. ügyvezetője megküldte a telep aktuális helyszínrajz (Készítette: Fehér Zsolt okleveles építész, rajzszám: A-ET.10.002 REV7, Dátum: 2023.07.12.), és Labiotest szagcsökkentő rendszerben alkalmazott reagens (LT Air Cover koncentrátum) anyagról szóló információkat.

Jelen dokumentáció készítésével párhuzamosan készült az Önkormányzat megbízása alapján felszíni és felszín alatti vízmintavétel Dunakiliti több pontján, melyet a VIDRA Kft. (9025 Győr, Bálint Mihály utca 100.) végzett el 2024. október 24-én. A mérések eredményeit tartalmazó 933069/1 számú jegyzőkönyvet (készítette: Eurofins Analytical Services Hungary Kft., a NAH által NAH-1-1398/2023. számú akkreditált vizsgálólaboratórium) az Önkormányzat teljes terjedelmében rendelkezésünkre bocsátotta.

3.2. HELYSZÍNI BEJÁRÁS, RÉSZVÉTEL A KÖZMEGHALLGATÁSON

A környezeti vizsgálatokat megelőzően 2024. szeptember 26-án helyszíni bejárást tartottunk Dunakiliti község területén. Felkerestük azokat a kritikus helyszíneket, amelyek közvetlenül érintve lehetnek tehenészeti telep zaj- és bűzhatásával. Körbejártuk a telep környezetét, és bejártuk az alábbi utcákat: Szilvás sor, Rév utca, Gyümölcsös utca, Kossuth Lajos utca, továbbá az 1407 sz. Halászi-Dunasziget-Dunakiliti összekötő út mentén elmentünk a Csebi-Pogány kastélyig.

Megpróbáltuk megközelíteni a tehenészeti telep jelenlegi borjúnevelő telepét (Dunakiliti 0197/4 hrsz. Csölösztői utca és a Belsőmajor utca felől is, de sorompók és kerítések védik a bejáratait, ezért túl kö nem tudtunk jutni a telephez.

A helyszíni bejárás napján jártunk a panaszolt szarvasmarha telep területén is. A Dunakiliti AGRÁR Z ügyvezetője, Domokos Zsolt végigvezetett a telepen, az új 1.380 férőhelyes épületet és az új fejőhá: belülről is megtekintettük továbbá jártunk az újonnan megépült hígtrágya tárolónál is (Dunakiliti 024 hrsz.)

A helyszíni bejárásán a következőket tapasztaltuk.

A szarvasmarhatelep főbb létesítményei (fejőház, tehenistálló) üzemszerűen működtek.

- A tehenistálló épületen belül normál kapacitáskihasználás mellett folyt az állattart tevékenység, azonban látogatásunk idején a trágyautak öblítéssel történő mosására nem ker sor.
- Az összes szellőztető ventilátor működött, illetve bemutatták a Labiotest szagcsökkentő rendszer működését, amely egy olyan ipari szagtalanítási technológia, amelynek során szagcsökke anyagot permeteznek ki a beépített szellőztető ventilátoroknál, így semlegesítve, burokba zár a szagmolekulákat.
- A 61 db ventilátorral szemben, attól kb. 3-6 méter távolságban az istálló DNY-i oldalán e szalmabálából „épített” ~2,5 méter vastag fal állt, mintegy ~4,5 m magasságban.
- A telep középső részén a tervezett szárazon álló istálló(k) építési munkái folytak.
- A szeparátor nem működött. A szervestrágya (szeparátum) tároló gyakorlatilag üres volt.
- A 3000 m³-es hígtrágya tároló gyakorlatilag teli volt.
- A telepen az állattartásra jellemző szaghatás volt, a ventilátorok zaja meghatározó és inten: volt.
- A telepen a tehergépjárművek és a munkagépek forgalma folyamatos volt.
- A településen járva bűzhatást ezen a napon a Szilvás soron nem éreztünk, az 1407. sz. mentén a kastély magasságában azonban állattartásra jellemző bűz- és szakaszosan zajhat (munkagép zaja) is észlelhető volt.
- Gyenge bűzhatást éreztünk a Rév utca ÉK-i végénél is.
- A belmajori borjúnevelő telep DNY-i bejárattól látszódtak a borjúházikók és almostrágya halmc de bűzhatás nem volt érzékelhető.

A bejárás idején 2024. szeptember 26-án napos, szeles idő volt, élénk (20-25-km/h) D-DNY-i széll 22-25 °C körüli nappali hőmérséklettel.

2024. szeptember 26-án 17:30 órai kezdettel részt vettünk a Faluházban tartott közmeghallgatás melynek 1. napirendi pontja volt a tehenészeti telep hatása Dunakiliti mindennapjaira.

A közmeghallgatáson a lakosság részéről aktív problémaként merült fel a telep zajhatása, bűzhatása, kapcsolódó teherforgalom zavaró hatása, illetve az aggodalmak a szagtalanító adalékanyag biológ hatásai miatt, továbbá a tervezett biogáz üzem hatásai miatt.

A község lakosai nemcsak a környező utcákból, hanem a Tejfalusziget területéről is jelezték, hogy telepről érkező zaj és bűz zavarja a mindennapjaikat.

3.3. AZ INFORMÁCIÓK ÉS HELYSZÍNI TAPASZTALATOK FELDOLGOZÁSA

A Dunakiliti 0215/2 hrsz. alatti tehenészeti telepen az 1960-as évek óta folyik nagy létszár szarvasmarhatartás, amely eredetileg – hosszú évtizedeken át - almos trágyás tartástechnológiáján történt.

2020-ban a telep akkori üzemeltetője, az AGRO-PINGI Kft. (9200 Mosonmagyaróvár, Fészek u. 2) úgy döntött, hogy a telepi technológiát korszerűsíti: almos tartástechnológiáról hígtrágya technológiára tér át, továbbá, a növendék állatokat egy másik telepre szállítja át, így a telep jellemzően termelő teheneket tart, megduplázva ezzel a tejtermelés volumenét (és egyben a felnőtt egyedek férőhelyeinek számát is!).

A tervezett beruházás előtt a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. mellékletének 6. e) pontja alapvető előzetes vizsgálati eljárást folytatott le a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal), aki a Gy-02/13/00401-26/2020. iktatószámú határozatában (a továbbiakban: **1. EV Határozat**) **megállapította**, hogy a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró ok nem merült fel, illetve, hogy miután a tervezett tevékenységből várhatóan nem származik jelentős környezeti hatás – a szakértői dokumentációban bemutatottak alapján -, ezért **környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges**.

Az 1. EV Határozat 2. pontjában olvasható: *„A telephelyen jelenleg 1400 db állat található, melynek fele növendék állat. A bővítés és átalakítást követően az állattállomány létszáma nem változik, csak az állategység szám vonatkozásában fog növekedés bekövetkezni.”*

Itt szeretnénk megjegyezni, hogy az állategység számának változása a férőhelyek számának változását is jelenti, tekintettel arra, hogy az állatférőhely korcsoportonként értelmezendő az állatok korának megfelelő férőhely igény alapján. Tehát, bár az állatlétszám nem változott a telepen az új, 138 férőhelyes istálló megépítésével, **a felnőtt tejelő tehén egyedek számára biztosított férőhelye száma duplájára nőtt**, mellyel megnőtt a környezetre gyakorolt hatások mértéke is.

2022. évben megépült az új, 1380 férőhelyes 16.561,46 m² alapterületű istálló, „Magyarország legnagyobb szarvasmarha istállója”, amelyben 10 csoportban termelő tehenet, 1 csoportban a száraz álló egyedeket tartják, és további 1 csoportban tartják az előkészítő és ellető egyedeket.

Az istálló épülete folyamatosan szellőztethető azáltal, hogy az épület nyugati hosszoldalán 61 db D 1700-7 típusú 2,2 kW teljesítményű ventilátor került beépítésre, míg az épület átellenes keleti oldalán hőmérséklet-, szél-, és esőérzékelővel vezérelt, automatikus szélfogóponnyával szabályozott felület alakították ki, azon keresztül szívják be a levegőt, amit a gerincen merőlegesen átmozgatnak. Ez az új alacsony profilú keresztzellőztetéses technológia (LPCV: Low-Profile Cross-Ventilator) Magyarországon teljesen új technológiának számít. Ezt támasztja alá az 1. EV határozat hulladékgazdálkodásáról szóló indoklásában szereplő következő megállapítás: *„Az alkalmazott technológiára vonatkozó magyarországi eredmények erősen korlátozottan állnak rendelkezésre, az üzemeltetés hulladékai a meglévő és jelenleg is üzemelő tartástechnológia adataira alapozva kerültek bemutatásra.”* (Ez a megállapítás arra az időszakra utal, amikor még nem tértek át hígtrágya technológiára.)

Az istállón belüli trágyaeltávolítás középről két irányba öblítéssel történik. A keletkező hígtrágya padlószint alatti trágyacsatornákon keresztül, zárt csővezetéken jut az épület déli végén létesítve gyűjtőaknába. Az öblítés napi szinten, alkalmanként történik.

A szellőztető ventilátorok az öblítések idején is működnek, illetve működhetnek.

A telepen az új beruházások keretében megépült a szeparátorház, a fedett felhajtóút és a silótér (ar 2 fakkból áll, egyenként 1890,40 m² nettó területtel, 4 m magas támfallal).

Nem épült meg a telephely területére tervezett 2 db 6800 m³-es hígtrágya tároló. A telepen keletkező hígtrágya tárolására a telepen lévő 3000 m³-es hígtrágya tároló szolgál, továbbá megépítésre került Dunakiliti 0246/3 hrsz-ú ingatlanon egy 17.075 m³-es földmedencés, un. HDPE fólia szigetelésű hígtrágya tároló, és mellette egy 15.575 m³-es öntözővíz tározó is, mely szintén HDPE fóliával bélelt.

A fentiekén túl, a telep D-DNY-i részén található az állattartó épületek, amelyekben közvetlen növekvő almos tartásban tartanak átlagosan mintegy 300 db (27-130 hónapos kor közötti) állatot.

2023-ban a tehenészeti telepet jelenleg is üzemeltető Dunakiliti Agrár Zrt. a telep további bővítés mellett döntött. A bővítés mértéke alapján (580 férőhelyes szarvasmarha istálló építése) ismételt előzetes vizsgálati eljárást kellett lefolytatni, amelyet a Kormányhivatal a GY/40/00473-8/2023- iktatószámú határozatával zárt le (a továbbiakban: 2. EV határozat), és ismételten megállapította, hogy a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró ok nem merült fel, illetve, hogy miután **a tervezett tevékenység jelentős környezeti hatást várhatóan nem gyakorol, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.**

A tervezett szárazon álló (580 férőhelyes) istálló építése folyamatban van. Az istállóban a telepen már alkalmazott hígtrágyás tartástechnológiát kívánják kialakítani, öblítéses trágyaeltávolítással. Az épület középről két irányba lejt (2 %), mivel az istállón belüli trágyaeltávolítás középről két irányba öblítéssel történik majd. A keletkező hígtrágya így a trágyacsatornákból vízöblítéssel, gravitációsan juthat az épület két végén létesítendő 1-1 új gyűjtőaknába. A szellőztetést ebben az istállóba tetőventilátorokkal tervezik megoldani.

A telep északi oldalára építendő borjúnevelő istálló a GY/ETDR-1/3978-13/2023. iktatószámú építési engedéllyel rendelkezik. Az épület 318 db 70 kg súlyú borjú számára biztosít majd férőhelyet.

A fentieket összefoglalva telep meglévő és tervezett létesítményei a következők:

Megnevezés	Méret [m ²]	Kapacitás/Férőhely	meglévő/tervezett
Új, nagy istálló (LPCV)	16.530	1380 fh (tehén)	meglévő
2-3 (?) db istálló (a tervezett szárazon álló istállók helyén)	n.a.	300 fh (tehén)	meglévő
Szárazon álló istálló I., II. ütem	2 x3848	580 fh (tehén)	tervezett
borjúnevelő	1836	318 fh (borjú)	tervezett
hígtrágya tároló	59+1.564	3000 m ³ hígtrágya	meglévő

Egyéb meglévő és tervezett létesítmények:

Megnevezés	Méret [m²]	meglévő/tervezett
Takarmánytároló	790	meglévő
Új fejőház	2.160	meglévő
Régi fejőház	863	meglévő
Gabonátároló	1.337	meglévő
Takarmánysilók	130	meglévő
Takarmánykeverő	336	meglévő
Fedett felhajtó út	693	meglévő
Napi hígtrágya tároló medence	59	meglévő
Gabonasilók	487	meglévő
Szeparátor ház	15	meglévő
Szeparátum tároló	40+1.583	meglévő
Szeparátum lefedés	129	meglévő
Fedett szín	71	meglévő
Támfalsiló	3512	meglévő
Támfalsiló	4.750	meglévő
Támfalsiló	5.241	tervezett
Szénatároló	723	meglévő
Tüzipíz tározó (100 m ³)	119	meglévő
Szociális épület	184	meglévő
Biogáz üzem	(a jelenlegi 3000 m³-es hígtrágya tároló helyén)	tervezett

A telephely térségben való elhelyezkedését az 1. sz. mellékletben ábráztuk, míg részle helyszínrajzát a 2. sz. mellékletben mutatjuk be.

4. A KÖRNYEZETI HATÁSOK VIZSGÁLATA

A továbbiakban a telep jelenlegi működéséből származó környezeti hatásokat értékeljük.

A tervezett létesítmények várható környezeti hatásainak becslését, modellezését jelen dokumentá nem tartalmazza, egyrészt azért, mert ahhoz nincs elegendő adatunk, információnk, másrészt azért mert azt akartuk megvizsgálni, hogy a lakossági bejelentések alkalmával felmerült lakossági panasz és aggályok megalapozottak-e, számításokkal alátámaszthatók-e vagy sem - a telep jelenlegi működő körülményei mellett.

4.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

Az állattartó telep Dunakiliti külterületén található a település belterületétől keletre, dél-keletre, minte 180 m-re. A szarvasmarha telep és a település lakóházai között Má jelű mezőgazdasági terület találha A telepet véderdő terület veszi körül. A telepet K-i irányban üdülőterület határolja, azon túl

Tejfalusziget lakóházai találhatóak mintegy 1 km távolságban, A telepet D-i irányban a Zátonyi-Dű határolja.

4.1.1. LÉGSZENNYEZŐANYAG KIBOCSÁTÓ FORRÁSOK

A szarvasmarha telepen a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Levegővédelmi rendelet) szerinti helyhez kötött engedélyköteles légszennyező pontforrás nem üzem

Mozgó légszennyezőanyag kibocsátó pontforrásnak számítanak a takarmányszállító járművek az állás és trágyaszállító járművek és egyéb munkagépek. Kibocsátott légszennyező anyagai: kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok és korom.

Helyhez kötött diffúz légszennyezőanyag kibocsátó forrásként a telep területének stabilizált földútj lehet számításba venni, illetve az istállókat, a hígtrágyatárolót, a szeparátort, a szeparátum tárolósítótárolókat, a felhajtótutat. A kibocsátott légszennyezőanyag szilárd, nem toxikus por és a bűz.

A Levegővédelmi rendelet 2. § (6) pontja szerint a bűz, szaghatással járó légszennyező anyag vagy anyagok keveréke, amely összetevőivel egyértelműen nem jellemezhető, az adott környezeti környezetidegen, és az érintett terület rendeltetésszerű használatát zavarja.

4.1.2. LÉGSZENNYEZETTSÉGI HATÁRÉRTÉKEK

A telephely Dunakiliti külterületén található. A vizsgálati terület közvetlen környezetén légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre, mivel az Ország Légszennyezettségi Mérőhálózatnak nincs mérőpontja a közelben. A legközelebbi mérőhely Mosonmagyaróváron található, azonban az itt mért eredmények nem jellemzik Dunakiliti közeli levegőminőségét.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú mellékletében felsorolt légszennyezettségi zónákban Dunakiliti térsége nem szerepel, így a 1. csoportba sorolható, mely „az ország többi területe, kivéve kijelölt városokat” meghatározású kategória (Dunakiliti nem szerepel a kijelölt városok között.) Ez alapján Dunakiliti területén az alábbi zónacsoportok érvényesek légszennyező anyagok szerint:

Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talaj-közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ Benzopir
F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	F

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet (a továbbiakban: VMH rendelet) 5. számú melléklet tartalmazza a zónák típusait, mely szerint:

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint benzopirén tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a célérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

Bűzre vonatkozóan légszennyezettségi határértékeket a jelenleg hatályos jogszabály nem tartalmaznak.

A VMH rendelet 2. § (1) pontja szerint e) **tervezési irányérték** „*a tevékenység tervezése során vizsgálendő terület levegőterheltségének megítéléséhez, a tevékenység hatásterületé lehatárolásához, terjedési modellek készítéséhez környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egysé környezethasználati engedély köteles tevékenységek esetén alkalmazandó, egyéb esetben **java: levegőterheltségi szint:***”

A VMH rendelet 2. mellékletének 3. pontja tartalmazza a bűzre vonatkozó tervezési irányértékel Tájékoztatóként közöljük a teljes táblázatot, kiemelve az érintett intenzív állattartást, tovább tervezett biogáz üzemre vonatkozó követelményeket is.

A későbbiekben a modellszámítások során az intenzív állattartásra vonatkozó értékkel – a hatásteri meghatározásakor – számoltunk.

	A	B
1.	Technológia megnevezése	Tervezési irányérték [SZE/m³]
2.	Állati maradványokkal folytatott tevékenység	1,5
3.	Állati takarmánygyártás	1,5
4.	Autóalkatrész gyártás	3
5.	Biogáz előállítás	1,5
6.	Bűzös, rothadó hulladékokkal folytatott tevékenység	1,5
7.	Cukorgyártás	3
8.	Cukrászati tevékenység	6
9.	Csokoládégyártás	6
10.	Dohányfeldolgozás	3
11.	Élelmiszeripari tevékenységek, élelmiszeripari zsírfeldolgozás, ideértve a vendéglátással kapcsolatos tevékenységet is	3
12.	Fafeldolgozás	3
13.	Forgácslap gyártás	1,5
14.	Illatszer és fűszer előállítás	6
15.	Intenzív állattartás	3
16.	Kávépörkölés	6
17.	Kommunális hulladékkezelés, lerakás	1,5
18.	Műanyaggyártás, újrafeldolgozás	1,5
19.	Olajfinomítás	1,5
20.	Sütőipar	6
21.	Öntödék, kovácsüzemek	1,5
22.	Sörfőzés	6
23.	Szennyvíz kezelése	1,5
24.	Téglagyártás gumihulladék égetése esetén	1,5
25.	Tejfeldolgozás	1,5
26.	Nem élelmiszeripari zsírfeldolgozás	1,5

4.1.3. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉRE GYAKOROLT HATÁS – ÁLTALÁNOS ALAPOK

A telephelyen jelenleg folytatott tevékenység során az alábbi légszennyező hatások jelentkezhetnek:

- A szállító és rakodó járművek kipufogógáz-kibocsátása
- A be- és kiszállítás során bekövetkező kiporzás
- Az állattartásból, trágyatárolásból eredő bűzhatás

Bár a telepi tevékenység – a helyszíni tapasztalataink alapján is – igen intenzív mind az üzemelés, mi a folyamatban lévő beruházások kapcsán, vizsgálatunkban kifejezetten a bűzzel foglalkozunk, mivel ezzel kapcsolatban kaptunk megkeresést, és ezzel kapcsolatban merült fel a panaszok jelentős része

A telep légszennyező hatását – bűzhatását – meghatározó tényezők:

- A meteorológiai folyamatok (nedvességtartalom, csapadék, hőmérséklet, szél), amely elsősorban a légáramlási viszonyok révén okozhatnak nem kívánt hatást,
- Az alkalmazott technológia,
- Az üzemeltetés körülményei.

Meteorológiai, klimatikus viszonyok

Dunakiliti a Szigetköz kistáj ÉNY-i részén helyezkedik el. Magyarország kistájainak katasztere (Budape 1990) alapján mérsékeltén hűvös, száraz éghajlatú.

A napfénytartam évi átlaga a Ny-i részeken kevéssel 1900 óra alatt van, a K-i részeken azonban eléri 1950 órát is. A nyári hónapokban 770 óra körüli napsütést élvez a vidék, télen kevéssel 180 óra fele értékkel számolhatunk.

Az évi középhőmérséklet Ny-on 9,5 °C, K-en ennél magasabb (10,0 °C körüli). Ugyancsak különbség van a vegetációs időszak hőmérsékleti viszonyaiban a Ny-i és a K-i részek között (Ny-on 16,0 °C, K-en 16 °C). Mintegy 179 napon keresztül a napi középhőmérséklet meghaladja a 10,0 °C-ot; ez az időszak átlagosan ápr. 12-től okt. 14-15-ig tart. A fagymentes időszak általában ápr. 15. körül kezdődik el 185 napon át (okt. 18-ig) tart. A legmagasabb napi hőmérsékletek átlaga 33,5 °C körüli, legalacsonyabb téli hőmérsékleté pedig -15,5 °C és -16,0 °C közötti.

Az évi csapadék 590 mm, a nyári félévé 330 mm körüli. A száraz éghajlatnak köszönhetően az ariditás index 1,2 körüli értékű.

A szél a leggyakrabban ÉNY-i irányból fúj, átlagos sebessége 3 m/s körüli.

A mérsékelt éghajlati övben, nagyobb magasságokban a nyugatias szelek az uralkodóak, de alacsony szinteken a domborzat ezt jelentősen befolyásolja. Magyarország területén – elhelyezkedését követően – az uralkodó szélirány, más szóval a leggyakoribb szélirány az északnyugati, míg a déli szeleknek másodmaximuma van. A mérsékelt öv szelei azonban a cirkuláció különböző fázis következtében nem állandók, hazánkban a leggyakoribb szélirány relatív gyakorisága általában csak 1-35% között ingadozik. A 2001-2020 időszak országos átlaga szerint az esetek 17,4%-ában volt jellemző az uralkodó, ÉNY-i szélirány. **Az esetek 65-85%-ában tehát nem az uralkodó irányból fúj a szél** (Forrás: https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/szel/)

A légkör egyensúlyi állapota szerint lehet: stabil, semleges, instabil. A légkörstabilitásának leírására gyakran stabilitási kategóriákat alkalmaznak. A legelterjedtebb ilyen kategorizálást Pasquill alkotta meg

Magyarországi viszonylatban az ország területének jelentős részén a légköri stabilitási jellemzők következők szerint alakulnak:

labilis 12 % (Pasquill A,B,C)

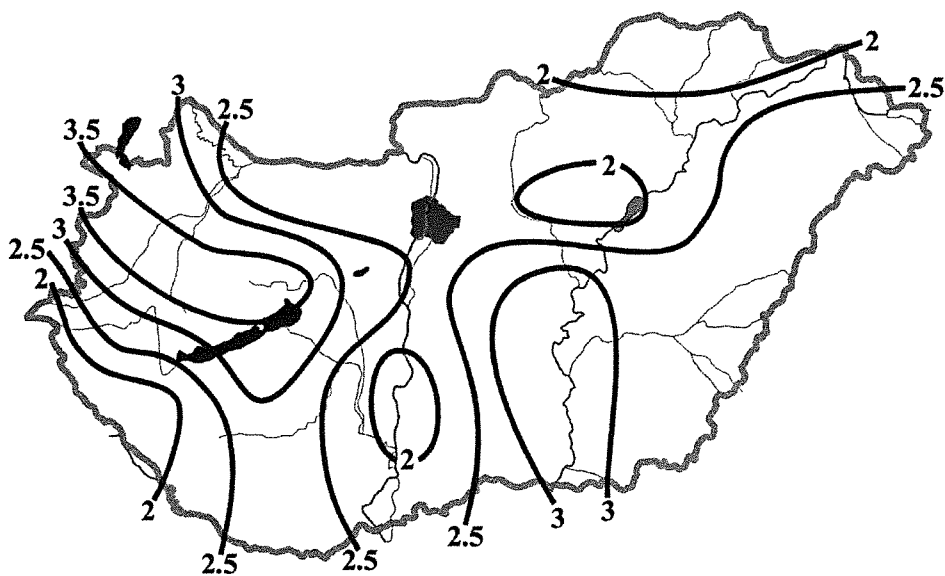
semleges 65 % (Pasquill D)

stabil 23 % (Pasquill E,F)

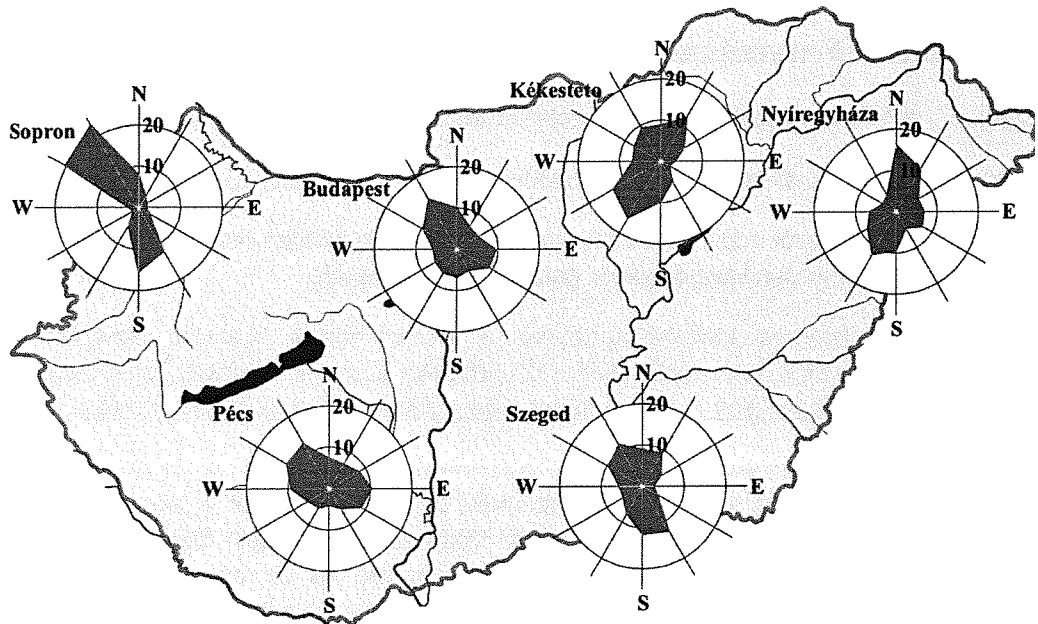
Ennek értelmében a leggyakoribb állapotnak (vizsgálati területen is) a semleges stabilitási kategóriát tekinthetjük.

Meteorológiai szempontból fontosnak tartjuk a következő információkat, adatokat figyelembe véve (forrás: „A domborzat áramlásmódosító hatásainak becslése és modellezése”, Dr. Radics Kornélia, Bartholy Judit, 2006. júl. 19.):

A szélsebesség tekintetében

1. ábra. A 10 m-re interpolált szélsebességi értékek [$m s^{-1}$] éves átlagos területi eloszlása Magyarországon.

3. ábra. A mért szélirány értékek relatív gyakoriságának (%) területi eloszlása hazánkban.

Mint az a fenti ábrákból is kiolvasható a vizsgálati területen és annak környezetében az átlag szélesség 2,5 – 3,0 m/s közötti, továbbá az ország ÉNy-i régiójában, így a vizsgálati területen is, uralkodó szélirány mellett leggyakoribb a D-DK-i szél előfordulása.

Az alkalmazott technológia, és az üzemeltetés körülményei:

A tehenészeti telepen hígtrágyás tartástechnológiát alkalmaznak intenzív szellőztetés mellett, melyn során a trágyát naponta öblítéssel távolítják el a trágyautakról. A trágya az épületből annak déli végén lévő aknába jut, ahonnan zárt nyomóvezetéken jut a szeparátorba. A szeparátor a hígtrágyát folyéko és szilárd fázisra bontja. A szilárd fázis felhordón keresztül a telepen lévő szeparátum tárolóba jut, a f fázis gravitációsan a 3000 m³-es medencébe, és onnan nyomóvezetéken keresztül a Dunakiliti, 0246 hrsz-ú ingatlanon lévő földmedencés, szigetelt tárolóba kerül.

Az állattartó épületen belüli trágyautak öblítése a szeparátorból kikerülő híg fázis visszajuttatásával történik.

A szilárd fázist az állattartó épületek almolására, illetve szervestrágyaként kerül hasznosításra.

Az állattartási tevékenység, és a trágyakezelési folyamatok, vagy szabad téren, vagy az istálló(k)ba de intenzív szellőztetés mellett történik.

A telepen szagcsökkentési intézkedések keretében ipari szagtalanítási technológiát alkalmazna melynek lényege, hogy szagcsökkentő anyagot (a micellákhoz hasonló nanorészecskéket) permetezni az istállóknál beépített szellőztető ventilátorok kifúvóoldalánál. Ezek a részecskék burokkba zárják szagokat okozó molekulákat, és egyszerű hidrofóbikus erő használatával egy ozmogén soromp alakítanak ki. Az ULV (Ultra Low Volume) egység által kibocsátott mikro-csepp köd elpárologva szagmolekulákkal kapcsolatba lép, és azokat közömbösíti.

A módszer alkalmazása a telepen még „kísérleti” fázisban van, és a Dunakiliti AGRÁR ügyvezetőjének elmondása alapján meglehetősen költséges eljárás. A közmeghallgatáson elhangzott szerint főként akkor alkalmazzák, amikor a szél D-DK-i, azaz, amikor a szél település irányába fúj.

4.1.4. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉRE GYAKOROLT HATÁS – A BÚZ TERJEDÉSÉNEK MODELLEZÉSE

4.1.4.1. A búzra vonatkozó jogszabályi követelmények szarvasmarhatelep esetén

A telep búz kibocsátásával kapcsolatosan általánosságban az alábbi megállapítások tehetők:

- Búzra vonatkozóan levegővédelmi követelmények alapvetően nem kerültek meghatározásra: búzra vonatkozóan levegővédelmi határértékek nincsenek.
- Néhány általános szabályt tartalmaz a Levegővédelmi rendelet, azonban komoly követelményeket csak olyan állattartó telepekkel szemben támaszt, amelyekben környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedély köteles tevékenység folytatnak.
- Szarvasmarha telepek, az intenzív tejtermelő tehenészeti telepek, a jogszabály erejénél fogva nem tartoznak ezekbe a kategóriákba (ugyanakkor a nagy létszámú sertéstelepek baromfitelepek igen - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 1. paragrafus és 2. számú melléklet 11. pontja alapján).

Megjegyzés: Hígrágyás szarvasmarha telep esetén előzetes vizsgálati eljárásban leírás - itt a vizsgált telep esetében 2 alkalommal is lehetett volna - megállapítani a telep környezetre gyakorolt jelentős hatását a közreműködő hatóságok részéről, aminek következménye egy olyan környezeti hatásvizsgálat és eljárás lefolytatása, amely például levegővédelmi övezet kialakítását írja elő.

A Levegővédelmi rendelet 5. § (4) bekezdése szerint: A területi környezetvédelmi hatóság a bekezdés szerinti **védelmi övezet** nagyságát – a környezetvédelmi engedélyben, egységes környezethasználati engedélyben **a legnagyobb teljesítmény-kihasználás és kedvezőtlen terjedési viszonyok (különösen az uralkodó szélirány, időjárási viszonyok) mellett,** domborzat, a védőelemek és a védendő területek, építmények figyelembevételével – a légszennyező forrás határától számított, **legalább 300, legfeljebb 1000 méter** távolságban lehatárolt területet határozza meg.

Továbbá a Levegővédelmi rendelet 5. § (6) bekezdés szerint **a védelmi övezetet úgy kell kijelölni, hogy abban nem lehet lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület,** kivéve a telepítésre kerülő, illetve a más működő légszennyező forrás működésével összefüggő építményt.

- Tekintettel arra, hogy két alkalommal a 2020-ban, és a 2024-ben lefolytatott előzetes vizsgálati eljárásban a szakértők bemutatták, hogy a tehenészeti telep környezetre gyakorolt hatása várhatóan nem lesz jelentős, így a jelentős hatást a hatóságok sem állapították meg, ezért **telep jelenleg semmilyen környezetvédelmi engedély megszerzésére, és védelmi övezet kialakítására sem köteles.**

4.1.4.2. Modellezési szempontok – legnagyobb teljesítmény-kihasználás és kedvezőtlen terjedési viszonyok

- **Szagkibocsátás**

A Levegővédelmi rendelet 2. § 12c. pontja szerint helyhez kötött diffúz forrás hatásterülete:

a vizsgált diffúz forrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a diffúz forrás **ál maximális kapacitáskihasználás**, ennek hiányában jellemző üzemi állapot **mell kibocsátott** – műszaki becsléssel meghatározható – légszennyező anyag terjedését követően a légszennyező diffúz forrás környezetében a talajközeli és magaslégi meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartam számított várható talajközeli levegőterheltség-változás

d) szagvédelmi hatásterület meghatározása esetén a tervezési irányértékkel egyenlő vagy annál nagyobb;

A telep felsorolt bűz kibocsátó létesítményeinek szag kibocsátását olfaktometriás mérésekkel határo meg az AKUSZTIKA MÉRNÖKI IRODA Kft. Környezetvédelmi és Munkahigiénés Vizsgálólaboratórium (6500 Baja, Szent László u. 105.) 2023. április 20-án, amelynek eredményeit az EV dokumentációban felhasználták és közzétették. Számításaink alapjául így mi is ezeket az értékeket alkalmaztuk. **Legnagyobb teljesítmény kihasználás esetén** szagcsökkentő beavatkozás nélkül a szag kibocsátás a következő

Szag kibocsátó forrás	Szag kibocsátás (SZE/s)
Nagy istálló légtér öblítés közben	239167
Hígtrágya tároló	67
Takarmány siló	31
Szeperált trágyatároló	135
Fejőház és az istálló közötti átjáró	314
Új fejőház	14

Az alkalmazni tervezett szagcsökkentő rendszer szagtalanítási hatásfoka a rendszer szállítója származó információk alapján, megfelelő kialakítás és üzemeltetés esetén, szagmérési eredmény alapján 73,2 % (forrás: Előzetes vizsgálati dokumentáció, ABU Hungary Mérnökiroda Kft. 9027 Gyű Kűlső Árpád u. 41., 2023. november; a továbbiakban: EV dokumentáció). Ezt a szagcsökkentő rendszer alkalmazták D-DK-i szél esetén, melyet modellszámításainknál az aktuális széliránynál figyelembe vettünk:

Szag kibocsátó forrás	Szag kibocsátás (SZE/s)
Nagy istálló légtér öblítés közben	64097
Hígtrágya tároló	67
Takarmány siló	31
Szeperált trágyatároló	135
Fejőház és az istálló közötti átjáró	314
Új fejőház	14

A modellezések során mindkét üzemi állapotra – szagcsökkentés nélkül, szagcsökkentés mellett végeztünk számításokat, tekintettel arra, hogy mindkét üzemi állapot kialakulása feltételezhető, egy sem valószínűbb a másiknál.

➤ **Terjedési viszonyok**

A szennyezőanyagok légköri terjedésének folyamatát az alábbi három szakaszra oszthatjuk fel:

- Emisszió (kibocsátás)
- **Transzmisszió (szállítódás)**
- Immisszió (kialakult állapot)

A terjedésszámítás (transzmisszió) fő célja a kibocsátott anyag nyomon követése és környe: eloszlásának meghatározása.

A terjedési viszonyok, meteorológiai jellemzők jelentősen befolyásolják egy adott légszennyező any: hatásterületét.

A Levegővédelmi rendelet 5. § (4) bekezdése **kedvezőtlen terjedési viszonyok** (különösen uralkodó szélirány, időjárási viszonyok) **mellett**, a domborzat, a védőelemek és a védendő terület építmények figyelembevételével írja elő például a levegővédelmi övezet nagyságának meghatározás azonban nem írja le, hogy mit ért ezek alatt.

A bűz terjedési modellezésének alapvető paraméterei a következők:

- Légköri stabilitás (S)
- Átlagos szélesség a vizsgált területen (v)
- Szélirány
- A vizsgált terület átlagos felületi érdessége (z_0) 0,1 sík, növényzettel borított (általános: alkalmaztuk)
- kibocsátási magasság (H) 2,0 m (ez a ventilátorok magassága, általánosan alkalmaztuk)

A terjedési viszonyok tekintetében a légköri stabilitást, a szélességet és a szélirányt tekintett változóknak.

Kedvezőtlen terjedési viszonyok tekintettük a szélcsendes vagy ahhoz közeli állapotokat (szélcser szélesség 0 – 0,3 m/s közötti, gyenge szellő, fuvlat: szélesség 0,3 – 1,7 m/s közötti; stabil ve inverziós állapot, ez nyáron gyakran előfordult 2024-ben is), amikor az elszállítódás mértéke nem nagy.

4.1.4.3. Modellezés

Az előzőekben bemutatott szempontok figyelembevételével számításainkat többféle állapotra elvégeztük az alábbiak szerint:

A szélesség:

- átlagos: 3.0 m/s,
- kedvezőtlen: 1,0 m/s

A szélirány:

- uralkodó: ÉNY-i (ez is kedvezőtlen, mert a Tejfalusziget irányába fúj)
- kedvezőtlen DK-i (a település irányába fúj)

Légköri stabilitás:

- 0,282 (semleges)
 - 0,427 (gyenge inverziós)
-

Bűzkibocsátás mértéke (jelenlegi állapotok mellett)

- 239758 SZE/s (maximális kihasználtság esetén, trágyaöblítéskor, szagcsökkentés nélkül)
- 64658 SZE/s (maximális kihasználtság esetén, trágyaöblítéskor, szagcsökkentő adalékany permetezésével)

Kibocsátás magassága: 2,0 m

Átlagos felületi érdesség: 0,1 sík, növényzettel borított

Átlagolási időtartam: 1 óra

Az így kiválasztott paraméterekre végeztünk modellszámításokat.

A légszennyező anyagok terjedésszámítását és imissziós állapotvizsgálatát a rendelkezésünkre á meteorológiai adatok alapján, az MSZ 21457–1-4:1979-1980 számú *Légszennyező anyag transzmissziós paraméterei* szabványsorozat alapján végeztük el.

Alapadatok	DK_001	DK_002	DK_003	DK_004
A kibocsátás magassága H, [m]	2	2	2	2
Átlagos felületi érdesség (z0)	0,1	0,1	0,1	0,1
Stabilitási index, stabil	6	6	6	6
Légköri stabilitási együttható (p)	0,282	0,282	0,282	0,282
Szélesség (v)	3,0	3,0	1,0	1,0
Bűzkibocsátás SZE/s	239758	64658	239758	64658
3 SZE/m ³ szagimisszió távolsága a forrástól [m]	788	350	1558	691
3 SZE/m³ szagimisszió távolsága a telekhatártól [m]	638	200	1408	541
Alapadatok	DK_005	DK_006	DK_007	DK_008
A kibocsátás magassága H, [m]	2	2	2	2
Átlagos felületi érdesség (z0)	0,1	0,1	0,1	0,1
Stabilitási index, inverzió	4	4	4	4
Légköri stabilitási együttható (p)	0,446	0,446	0,446	0,446
Szélesség (v)	3,0	3,0	1,0	1,0
Bűzkibocsátás SZE/s	239758	64658	239758	64658
3 SZE/m ³ szagimisszió távolsága a forrástól [m]	3275	1191	7639	2781
3 SZE/m³ szagimisszió távolsága a telekhatártól [m]	3125	1041	7489	2631

A fenti számításokat – tájékoztató jelleggel, a szélirány figyelembe vétele nélkül – a b hatástávolságának meghatározására a vonatkozó szabványok alapján úgy végeztük el, hogy **bűzkibocsátó forrásokat pontszerűnek tekintettük**. Így a hatástávolság a bűzforrás súlypontján volt értelmezhető, amelyet korrigálva kaptuk meg a telekhatártól való távolságokat.

Az eredmények alapján látszik, hogy **gyakorlatilag minden esetben eléri a lakóházakat a bűz hatásterülete**, kedvezőtlen terjedési viszonyok mellett pedig ez különösen igaz.

Ezt követően végeztünk terjedési modellszámításokat úgy, hogy a telep területén figyelembe vettük a bűzforrásokat egy „összevont” felületi forrásként kezeltük, kibocsátásaikat a felületen átlagoltuk, és figyelembe vettük a szélirány szerepét, azaz az elszállítódás irányát.

4.1.4.4. Műszaki, számítási alapparaméterek

- A vízszintes felületi forrást a vizsgált időtartományon belül folyamatosan egyenletesen üzemelőnek feltételeztük.
- Kibocsátási magasságnak a ventilátorok magasságát vettük (2,0 m).
- A telephelyen az előző táblázatban bemutatott meteorológiai adatok szerinti átlag szélsébséget és levegőstabilitási állapotot (Pasquill kategória) feltételeztünk. Az ac szélsébséget egy átlagos szélmérőhely 10 m-es magasságában vettük figyelembe
- A környező területet síknak tekintettük a felületi érdességi paraméter szempontjából a modellben ennek a területre (település, sík, növényzettel borított) jellemző ó átlagértéket 0,1 m-nek állítottuk be.
- A transzmissziós modellszámítások során feltételeztük, hogy a bűzt okozó komponens: kémiai átalakuláson a terjedés során nem mennek át, ezért a vonatkozó felezési i egy évnek vettük, továbbá mind a száraz, mind a nedves ülepedés hatásá eltekintettünk.
- Környezeti hőmérséklet: 16 °C
- Uralkodó szélirány: ÉNY-i → elszállítódás iránya: 135° (É-hoz képest az óramut: járásával egyező irányban (K-felé)
- Második leggyakoribb szélirány: DK-i → elszállítódás iránya: 337°
- A vízszintes felületi forrás geometriai jellemzői:
 - a helyettesítő forrás: 250x300 m-es téglalap (75.000 m²)
 - a helyettesítő forrás EOY koordinátái:

Sarokpont jele	EOV Y (m)	EOV X (m)
Bal felső	519 227	292 283
Jobb alsó	519 603	292 184

- A receptorhálózat: 3000 m x 3000 m; 10 x 10 m-es rácshálózattal

4.1.4.5. A levegőminőségi hatásterület meghatározása és értelmezése

Az összefoglaló táblázat kiindulási paraméterei közül modelleztük

- a DK_001 esetet az uralkodó ÉNY-i széliránnyal, illetve
- a DK_005 és DK_008 esetet DK-i széliránnyal.

Az így kapott eredményeket térképen is ábrázolva a mellékletek tartalmazzák.

A hatásterület lehatárolását a vonatkozó jogszabályok és a hivatkozott műszaki szabvány figyelembevételével, egy órás átlagkoncentrációk számításával végeztük el. Az így kapott koncentráci eloszlásokat összehasonlítva a határékekkel, értékeltük a vizsgált telephely levegőminőségre gyakor hatását.

A levegőminőségi hatásterület határának meghatározásánál a Levegővédelmi rendelet 2. § pontjának előírásait vettük figyelembe az alábbiak szerint, melyek közül mindig az adott legnagyobb terület az érintett hatásterület.

A helyhez kötött légszennyező forrás hatásterülete a vizsgált pontforrás körül lehatárolható az legnagyobb terület, ahol a pontforrás által maximális kapacitáskihasználás mellett kibocsát légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező pontforrás környezetében a talajközeli magaslégköri meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartan számított várható talajközeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb,
- c) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb, vagy
- d) szagvédelmi hatásterület meghatározása esetén a tervezési irányértékkel egyen vagy annál nagyobb.**

Az előzőekben leírtak szerint jelen modellszámítás csak a bűzre vonatkozik, csak a d) pont szeri szagvédelmi hatásterületet vizsgáltuk a többi légszennyező anyag vizsgálatától eltekintettünk.

A hatásterület meghatározásánál azt a legnagyobb távolságot tekintettük a vízszintes felületi forr hatástávolságának adott meteorológiai körülmények esetén, ahol a távolság függvényéb folyamatosan híguló koncentráció éppen bűzre vonatkozó **a tervezési irányérték (3 SZE/m³)** csökken.

Jelen esetben:

Modellszámítási eredmények	DK_001	DK_005	DK_008
Bűzkibocsátás mértéke (jelenlegi állapotok mellett, SZE/s)	239758	239758	64658
Elszállítódás iránya	135°	337°	337°
Maximális 1 órás koncentráció - a „füstfáklya” tengelyében (SZE/m ³)	28,2	26,7	22,5
Maximális 1 órás koncentráció a hatásterületen (SZE/m ³)	17,2	27,3	20,8
Maximális 1 órás koncentráció távolsága a telephely geometriai középpontjától, [m]	130	144	138
Átlagos 1 órás koncentráció a hatásterületen (SZE/m ³)	2,1	1,5	1,4
3 SZE/m ³ szagimisszió távolsága a telephely geometriai középpontjától [m]	470	1650	620
3 SZE/m ³ szagimisszió távolsága a telekhatártól [m]	315	1490	470

A telep súlypontjától számított hatásterületeket – szagcsökkentés nélkül és szagcsökkentéssel – a 3. és a 4. sz. mellékelt M = 1:50.000 léptékű áttekintő térképen ábrázoltuk.

A telep terjedési modellszámítással meghatározott hatásterületeit pedig – a DK_001, DK_005 és DK_008 esetre – az 5. sz., 6. sz. és a 7. sz. mellékelt M = 1:5.000 léptékű áttekintő térképen ábrázoltuk.

4.1.5. LEVEGŐVÉDELMI ÉRTÉKELÉS

Egy tervezett új, vagy bővítésre tervezett létesítmény várható környezeti szaghatásának környezetvédelmi engedélyezési eljárásban történő vizsgálata a szabályozás szintjén elfogadott, alkalmazott alapelv. Ezen vizsgálatok során összehasonító értékelésre a már korábban említ szagimmissziós határérték(ek), illetve tervezési irányértékek használhatók fel.

A határértékek megítélése tekintetében példaként említhető a környezetszennyezés integ megelőzésére és csökkentésére vonatkozó iránymutatódokumentumok sorában hozzáférhető „*Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). DRAFT, Horizontal Guidance for Odour. Part Regulation and Permitting*” c. dokumentum. Ezen tervezet 6. mellékletében a szagforrá környezetében kialakuló zavaró szaghatások elkerülésére a szag terjedésmodellezés eredményeii értékeléséhez a következő szag expozíciós határértékeket javasolja figyelembe venni (forr „Szagvédelmi kézikönyv”, Szerzők: Dr. Béres András, Lovrityné Kiss Beáta, 2014.)

Erősen zavaró szagok

Bűzös, rothadó hulladékokkal folytatott tevékenység Állati ill. halmarsdványokkal folytatott tevékenység Téglagyártás Tejfeldolgozás Zsírfeldolgozás Szennyvizkezelése Olajfinomítás Állati takarmány gyártás	Erősen zavaró	1,5 SZE/r
Intenzív állattartás Élelmiszeripari tevékenységek, zsírsütés Cukorgyártás	Közepesen zavaró	3 SZE/m
Csokoládégyártás Sörfőzés Cukrászati tevékenység (sütemény, édesség, stb.) Illatszert és fűszer előállítás Kávépörkölés Pékés	Kevésbé zavaró	6 SZE/m

Kevésbé zavaró szagok (nem „nem zavaró szag”!!!)

A fenti határértékeknek való megfelelést a szaganyagok légköri terjedésének matematikai modellezésével lehet vizsgálni. A fenti expozíciós értékek és a terjedési modellezés alkalmazása lehatárolható a vizsgált szagforrás szagvédelmi hatásterülete, megállapítható, hogy a hatásterület éri e védendő területet (lakóházakat, intézményi területeket stb.).

Az általunk - a környezeti biztonság növelése érdekében a szagterjedés szempontjából kedvezőtli meteorológiai állapotokban - elvégzett 3 terjedési modellszámítás eredményeket értéke megállapítható, hogy az 1 órás átlagolású **maximális** koncentráció mértéke 17-27 SZE/m³ kö várható, a maximális 1 órás koncentráció távolsága a telephely súlypontjától mintegy 130-144 távolsága becsülhető. Így a „koncentráltabb” bűzhatás a telephely területére, és szűkebb (50-100 környezetére koncentrálódik.

Ugyanakkor a **telep hatásterülete** a modellezett esetekben, és irányokban **túl nyúlik a telephely területén**, a légköri viszonyoktól és a szagkibocsátás mértékétől függően **mintegy 315-1490 m-re**. A telep bűzvédelmi hatásterülete a számítások alapján a telephely súlypontjától számított 315-470 m, ill. 1490 m-es körrel jellemezhető, a kibocsátási és a meteorológiai viszonyoktól függően. A hatásterületen belül kialakuló átlagos bűz koncentráció 1,2 és 2,4 SZE/m³ körül várható, így ad esetben a **fő terjedési irányon kívül zavaró** – a 3 SZE/m³ tervezési irányértéket meghaladó **szaghatás nem valószínűsíthető**.

4.2. ZAJVÉDELEM

4.2.1. A TERÜLET ELHELYEZKEDÉSE

A tehenészeti telep Dunakiliti község külterületén, a 0215/2 hrsz.-ú ingatlanon található. A telep terület a hatályos településrendezési terv szerint Gip jelű Ipari gazdasági besorolású terület, melyet keske (10-20 m) sávban Ev jelű védelmi célú erdő vesz körül.

A telep

- Ny-i oldala mentén Má jelű mezőgazdasági területek, és különleges mezőgazdasági üzemi terület (Kmü),
- Ny-i sarkától Ny-ra 190 m-re falusias lakóterület (Lf), és távolabb a település központi belterülete,
- Ny-i sarkától ÉNy-ra 215 m-re Lf, távolabb ÉNy-ra 415-425 m-re szintén Lf,
- É-i oldala mentén Má terület és kereskedelmi, szolgáltató terület Gksz terület,
- É-i sarkától 410 m-re Lf,
- K-i oldala mentén üdülőházas terület (Üü-2), távolabb ~190 m-re szintén üdülőházas terület (Üü-3),
- DK-i sarkától K-re Má-2 jelű általános mezőgazdasági területek, és mintegy 1000-1100 m-re Tejfalva sziget belterülete Lf,
- D-i oldalától K-DK-re közvetlenül Ev jelű, védelmi célú erdő területek, 130-140 m-re Má-2 jelű általános mezőgazdasági területek, melyeken belül 250-350 m-re elszórtan lakóépület található.

4.2.2. A TELEP ZAJFORRÁSAI

A tejelő szarvasmarha telep jellegének megfelelően a telepi üzemi tevékenységéhez kapcsolódó ki- és beszállítások során közlekedési zajterhelés, az üzemi zajforrások működése, és a folyamatban lévő építkezések során zajkibocsátás lép fel.

A telepi tevékenységhez kapcsolódó anyag, takarmány- és állatszállítás, a tejszállítás, az állati hulladék, egyéb hulladékok elszállítása bár rendszeres, de egyben eseti jellegű is. Ezért a szállítójárművek közlekedési jellegű zajterhelését a jelen vizsgálat szempontjából nem tekintettük relevánsnak.

A telepen folyamatban lévő építkezések zajkibocsátásával nem foglalkoztunk, egyrészt azért nem, mert azok hatásával hosszú távon nem kell számolni, másrészt azért, mert feltételezhetjük, hogy a panaszok alapját nem azok képezik.

A telep meghatározó üzemi zajforrásaként a 2022. évben megépült új 1.380 férőhelyes 16.561,46 m² alapterületű, u.n. LPCV istálló, és annak szellőző ventilátorai üzemelnek, illetve fognak rendszeresen,

gyakorlatilag folyamatosan üzemelni a jövőben is, tekintettel arra, hogy ezek az állattartó épületbe páratartalom és a léghőmérséklet szabályozásának nélkülözhetetlen eszközei.

Ezekon kívül vannak még rendszeresen működő üzemi zajforrások a telepen, melyek részben épületek belülről, részben kültéren üzemelnek (pl.: a 2 fejőházban, a tejházban, a takarmánykeverőben, a trápszeparátornál, a siló tereken), de összességében ezek zajkibocsátását – azok nagyságrendje, jellege, működési időtartama, eseti jellege miatt - a jelen vizsgálat során elhanyagoltuk.

Az LPCV istálló épülete folyamatosan szellőztethető azáltal, hogy az épület nyugati hosszoldalán 61 DA 1700-7 típusú 2,2 kW teljesítményű ventilátor került beépítésre, míg az épület átelles oldalán hőmérséklet-, szél-, és esőérzékelővel vezérelt, automatikus szélfogóponyvával szabályozott felületet alakítottak ki, azon keresztül szívják be a levegőt, amit a gerincre merőlegesen átmozgatnak. Ez az ún. alacsony profilú keresztzellőztetéses technológia (LPCV: Low-Profile Cross-Ventilated).

4.2.3. ZAJTERHELÉSI ÉS ZAJKIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEK

A telep Gip jelű Ipari gazdasági besorolású területen található. Település rendezési szempont megállapítható, hogy a vonatkozó jogszabályok és a jelenleg hatályos Dunakiliti Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Helyi Építési Szabályzatról (HÉSZ) szóló 21/2013. (XII. 18.) önkormányzati rendelete alapján a telep elhelyezése a Gip jelű területfelhasználási egységre (építési övezet) vonatkozó előírásokkal összhangban van.

Zajvédelmi szempontból a telepen folytatott tevékenység **üzemi tevékenység**nek tekintendő.

Az üzemi létesítményekben folytatott tevékenységből származó zaj megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintjeit a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 18.) KVM-EÜM együttes rendelet (a továbbiakban: Határérték rendelet) 1. melléklete szabja meg a zajvédendő területek építési övezeti besorolásának függvényében, ennek alapján az üzemi létesítményekben folytatott tevékenységből származó zaj legnagyobb megengedett egyenértékű hangnyomásszintje, azaz a megengedett **zajterhelési határérték**:

Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélés szintre (dB)	
	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Gazdasági terület	60	50

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zajrendelet) a zajkibocsátási határértéket **a környezetvédelmi hatóság állapítja meg, abban az esetben, ha a zajforrás(ok) hatásterületén van védendő terület, épület vagy helyiség.**

A vizsgálati területen elhelyezkedő védendő (védett) környezetek

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet továbbiakban: Zajrendelet) 2. §-a alapján meghatározott, a telep környezetében lévő legközelebbi zaj védendő területek, épületek:

- a Pogány Kúria és a Csebi-Pogány Kastély területe, valamint lakó- és szálloda épületei – területi besorolás: üdülőterület;
- Dunakiliti lakóterületein lévő védett épületek – területi besorolás: falusias beépítésű lakóterület
- Tejfalu szigeten lévő, „legfeljebb két lakást tartalmazó épület”-ek - területi besorolás: általánosan mezőgazdasági terület Má-2

Megjegyzés: *A Tejfalu szigeten lévő „legfeljebb két lakást tartalmazó épület”-ek Má-2 jelű általánosan mezőgazdasági területen helyezkednek el, így azok a Zajrendelet értelmében alapvetően nem minősülnek védendő épületnek. Azonban, ha az Má-2 területet gazdasági övezetnek tekintjük, és a HÉSZ megengedi lakóépület elhelyezését ebben az övezetben – a Dunakiliti HÉSZ pedig Má-2 területen megengedi – a továbbiakban a gazdasági területek védendő épületeire vonatkozó (éjszakai) határértéket vehetjük figyelembe az elhelyezett védendő épületeknél.*

A Határérték rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében az üzemi zajforrástól származó, a Határérték rendelet 1. melléklet 1. pontjában meghatározott zajterhelési határértékek **megítélési szintben kifejezett értékek**, ahol **a megítélési idő**

a) nappal (6:00–22:00): a legnagyobb zajterhelést adó folyamatos 8 óra,

b) éjjel (22:00–6:00): a legnagyobb zajterhelést adó fél óra.

Továbbá a Határérték rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében a zajtól védendő területek meghatározott zajterhelési határértékeknek

a) az épületek (épületrészek) külső környezeti zajtól védendő homlokzata előtt, a padlószintnél megfelelő magasságtól számított 1,5 m magasságban, a nyílászárótól általában 2 m-re,

b) az üdülőterületeken a zajtól védendő épületek elhelyezésére szolgáló ingatlanok határán,

c) a temetők teljes területén

kell teljesülniük.

4.2.4. A VÉDENDŐ TERÜLETEKEN KIALAKULÓ ZAJSZINTEK MEGHATÁROZÁSA

A szakértői vélemény készítése során a megengedett zajkibocsátási határértékek teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges számításokat az MSZ 18150-1:1998 és MSZ 15036:2002 szabványok alapján végeztük.

A számítás során kizárólag az LPCV istálló épület délnyugati hosszoldalán elhelyezett 61 db DA 1700-típusú ventilátort, mint domináns zajforrást, és az istálló épület átellenes, északkeleti nyitott homlokzatán a keresztzellőzés szívási zaját vettük figyelembe.

A számításokat kizárólag éjszakai időszakokra végeztük, és a megítélési időt minden esetben fél órán (1800 s) vettük.

Kiinduló adatok:

1 db DA 1700-7 típusú ventilátor zajteljesítmény szintje: $L_{WA}=97$ dB;

az istálló 160 m hosszú ÉK-i homlokzatának zajteljesítmény szintje: $L_{WA}=85$ dB.

Megjegyzés: * Az adatok forrása: „ZAJ- ÉS REZGÉSMÉRÉSI JEGYZŐKÖNYV ÉS SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY (Szakértői Vélemény a Dunakiliti Tehénészeti telep (Hrsz. 0215/2) környezeti zajszintjeiről és zajvédelmi szempontú hatásterület megállapítása”); Készült: Győr, 2023. november hónapba készítette: BP-Vibroakusztika Kft. (9021 Győr, Munkácsy u. 1-5.)

Az épület DNy-i homlokzatán lévő 61 db egyedi pontforrást az MSZ 15036:2002 szabvány 3.3. pontjában figyelembe vételével két csoportba (30, illetve 31 db) foglaltuk: ZK1 és ZK2 jelű helyettesítő forrás.

Az istálló épület 160 m hosszú ÉK-i homlokzatát pedig 4 db, a homlokzaton egyenletesen eloszlatott egyedi forrással helyettesítettük az MSZ 15036:2002 szabvány 3.3. és 3.4. pontja figyelembevételével ZK3, ZK4, ZK5, és ZK6 jelű helyettesítő forrás.

Az egyedi hangforrás középpontjától adott távolságra eső terhelési ponton a hangnyomásszintet az alábbi összefüggés felhasználásával határoztuk meg:

$$L_t = (L_w + K_{ir} + K_{\Omega}) - (K_d + \Sigma K)$$

ahol:

s_t a terhelési (észlelési) pont és a zajforrás távolsága

K_{ir} irányítási index, dB (A)

K_{Ω} : irányítási tényező, dB (A)

K_d : egy akadálytalanul és minden irányban terjedő pontszerűnek tekintett hangforrásból kibocsátott hanghullám távolságtól függő hangnyomásszint-csökkenése, dB (A)

ΣK magában foglalja az összes hangnyomásszint-csökkenést, amely szélirányú terjedés esetében veszteségmentes hangterjedéshez képest fellép, dB (A) – a következők szerint:

– K_L a levegő hangelnyelő hatása, dB (A),

– K_m a talaj és a talajközeli meteorológiai viszonyok miatti csillapodása, dB (A),

– K_n a növényzet csillapító hatása – ennek hatását elhanyagoltuk,

– K_B a beépítettség miatti szintcsökkenés, dB (A) ,

– K_e akadályok hangárnyékoló hatása – hangárnyékoló hatást a számítások során nem vettük figyelembe.

A fent leírtak alapján a folyamatosan üzemelő források hatására kialakuló zajszintet az egyes terhelési pontokon az alábbi képlettel számoltuk:

$$L_t = (L_w + K_{ir} + K_{\Omega}) - (K_d + K_L + K_m + K_B)$$

A zajforrásokat, valamint a számításhoz felvett zajterhelési pontokat a 8. sz. mellékletben ábrázoltuk

A számíthatóhoz felvett zajterhelési pontok jellemzőit az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

A terhelési pont jele	A terhelési pont leírása	Védendő épület besorolása	A terület besorolása a rendezési terv szerint
A zajterhelési pont a terepszint feletti 1,5 m magasságban			
ZT1	Dunakiliti, Aranya János utca 20. (457 hrsz.) lakóépület DK-i homlokzata előtt 2m-re	Egylakásos épület	Lf
ZT2	Dunakiliti, Sport utca 1. (431/2 hrsz.) lakóépület DK-i homlokzata előtt 2m-re	Egylakásos épület	Lf
ZT3	Dunakiliti 0213/27 hrsz.-ú ingatlan DNY-i telekhatárán	Ingatlan határ	Üü-2
ZT4	Dunakiliti 0213/27 hrsz.-ú lakóépület DNY-i homlokzata előtt 2m-re	Egylakásos épület	Üü-2
ZT5	Dunakiliti 0213/35 hrsz.- ingatlan DNY-i telekhatárán	Ingatlan határ	Üü-3
ZT6	Dunakiliti 0213/35 hrsz.-ú szálloda épület DNY-i homlokzata előtt 2m-re	Szálloda épület	Üü-3
ZT7	Dunakiliti, Kukulói út (431/2 hrsz.) lakóépület DNY-i homlokzata előtt 2m-re	Máshová nem sorolt egyéb építmények	Má-2
ZT8	Dunakiliti, Kukulói út (431/2 hrsz.) lakóépület ÉK-i homlokzata előtt 2m-re	Máshová nem sorolt egyéb építmények	Má-2

Lf: falusias lakóterület

Üü-2: üdülőházas terület

Üü-3: üdülőházas terület

Má-2: általános mezőgazdasági terület

Az elvégzett számítások eredményét az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

A terhelési pont jele	A terhelési ponton kialakuló zajszint L_{AM} [dB (A)]	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB) (éjjel)	T_i [dB (A)]	Értékelés
ZT1	45	40	5	Nem felel meg
ZT2	45	40	5	Nem felel meg
ZT3	38	35	3	Nem felel meg
ZT4	36	-	-	Tájékoztató adat

A terhelési pont jele	A terhelési ponton kialakuló zajszint L_{AM} [dB (A)]	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB) (éjjel)	T_i [dB (A)]	Értékelés
ZT5	35	35	0	Megfelel
ZT6	31	-	-	Tájékoztató adat
ZT7	35	50	-15	Megfelel*
ZT8	43	50	-7	Megfelel*

Mint az a számítási eredmények alapján látható a vizsgált 8 terhelési pontból 3 esetében **az éjszai időszakban határérték túllépés valószínűsíthető!**

A számítási eredmények alapján megállapítható, hogy **az eseti lakossági panaszok megalapozottak lehetnek.**

4.3. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZVÉDELEM

4.3.1. DOMBORZAT, ÉGHAJLAT

A Szigetköz, mely a Duna és a Mosoni-Duna, valamint a Lajta között húzódó területet foglalja magába; a Duna kisalföldi hordalékkúpjának gerincén helyezkedik el, ahol a durva szemcseméretű allúvium legyezőszerűen szétágazó és összefutó fonatos folyószakasz alakult ki. A Duna közvetlen tájak hatása az egész Szigetközben, a Mosoni-Dunáig kiterjedt. Ennek következtében a teljes Szigetköz vízháztartása (a felszíni és a felszín alatti vízrendszerek) jelentős mértékben függenek a Duna vízjárásától.

A szigetközi kistáj teljes egészében alacsonyártéri tökéletes síkság. Tengerszint feletti magassága ÉN-on 126-115 m, DK-en 115-110 m között van. Ény-DK irányban lejt. Legmagasabb pontja 126 m. A relatív relief csak a DK-i kisebb területrészen haladja meg az 5 m/km²-t.

A vizsgált tehenészeti telep terület gyakorlatilag sík, mely 124,5 mBf. szinttel jellemezhető, és enyhén lejt ÉÉNy-i irányba. A telep DK-i határától mintegy 20-30 m-re folyik a Zátonyi-Duna (Kisrévi-Dunaág).

A Szigetköz éghajlata mérsékelten meleg – mérsékelten száraz, enyhe telű területhez tartozik, kiegyenlítettebb, mint az országos átlag. A napsütés évi összege 1900-2000 óra között van, nyáron 7 óra körüli, télen mintegy 190 óra napfénytartamra lehet számítani.

A csapadék évi összege általában 650 mm körüli, a tenyészidőszak csapadéka 330 mm, a téli félévé 200 mm körül alakul. Legcsapadékosabb hónap a június és a július, (átlag 72 mm), a legkevesebb csapadék januárban hullik (35 mm).

A vízháztartás szempontjából fontos elem a párolgás. A szabad vízfelületek párolgása a térségben 600-620 mm. A talajfelszín párolgása, a területi párolgás a levegő párolgató képességétől, a hőmérsékeltől és szélviszonyoktól, a párolgó felület minőségétől függ. A térség vízmérlege 50-75 mm víziánnyal zár.

4.3.2. KÖRNYEZETFÖLDTANI ÉRTÉKELÉS

Felszíni vizek

A vizsgálati terület a vízkeret irányelv szerinti 1-1 jelű, „Szigetköz” elnevezésű tervezési alegység azon belül az Zátanyi-Duna vízgyűjtőjén található.

A tehenészeti telep területe a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek, vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. és 2. sz. melléklete alapj: **nem tartozik érzékeny felszíni vizek és azok vízgyűjtő területéhez.**

A **felszíni vizek** minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, illetve vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabálya vonatkozó 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete szerint **a tejelő szarvasmarha tart nem rendelkezik technológiai kibocsátási határértékkel.**

A **felszíni vizek** minőségének védelme és a felszíni vizeket érintő környezeti hatások értékelé szempontjából a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. számú – a szennyvizek befogadóba való közvet bevezetésére vonatkozó, a vízminőségvédelmi területi kategóriák szerint meghatározott kibocsát határértékeket tartalmazó – melléklete szerinti **4-es (általános védettségi kategória)** terület kibocsátási határértékei az irányadók a vizsgálati területen és annak környezetében.

A stabilizált utakra, az épületek tetejére és a telep egyéb, a telep nem technológiai területeire hu szennyezetlen csapadékvizek részben helyben elszikkadnak, részben a telepen kialakított szikkasz „kutakon” keresztül elszikkasztásra kerülnek. Az LPCV épület tetejére hulló szennyezetlen csapadékviz gyűjtése, elvezetése zárt rendszerben történik a Zátanyi-Dunába egy erre kialakított bevezetési pont keresztül. A bevezetésre vonatkozóan **rendelkeznek érvényes vízjogi üzemeltetési engedélly**

A telepi állattartás során és a hígtrágya kezeléshez kapcsolódó technológiai tereken és a szeparál téren képződő csurgalékeveket zárt csurgalékgyűjtő aknában gyűjtik és a hígtrágyával egyi mezőgazdasági területen hasznosítják.

A csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatosan a telep üzemeltetése során az elmúlt időszakban merültek problémák és kérdések. Ezért tartottuk szükségesnek a Zátanyi-Duna minőségének vizsgálatát.

4.3.3. FÖLDTANI KÖZEG, FELSZÍN ALATTI VIZEK, VÍZBÁZISVÉDELEM

A terület geológiai felépítésére jellemző, hogy az ókori és középkori kőzetekből álló alaphegység alpesi perem törésével a harmadkor második felében kb. 3000 m mélyre süllyedt. A süllyedés hely tenger öntötte el. A lesüllyedt alaphegységen a beltenger mederüledékei, majd a Duna hordalál rakódtak le.

A Szigetköz és talajai a Duna hordalékán alakultak ki. Ez az üledék a területen nem egységes, pleisztoc korú, löszös, alsó pleisztocén kavics, öntéshomok, öntésiszap. A lerakódott üledék a Szigetköz talajkép kőzete.

A felszín alatti vizek minőségi védelmére vonatkozó hazai jogszabály – a felszín alatti vizek védelméi szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete – alapján megtörtént Magyarország össz településének besorolása. A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken le településeket és azok besorolását a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szeri Dunakiliti község közigazgatási területe „fokozottan érzékeny” és „kiemelten érzékeny” felszín ala vízminőségvédelmi területekkel is érintett.

Ugyanakkor a telep területe a jóváhagyott, 1:100 000 méretarányú országos érzékenységi térkép (Forrás: <https://web.okir.hu/sse/?group=KAR>) alapján a **felszín alatti víz szempontjára „érzékeny” terület.**

Vízbázis védelem és felszín alatti vizek védelme

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, amely a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátó szolgáló vizilétesítmények védelméről szól, meghatározza a felszín alatti vízbázisok esetében a belső, valamint a hidrogeológiai védőidom és védőterületek meghatározásának, kijelölésének kialakításának és fenntartásának módját. **A telep területe nem érinti sérülékeny helyi védendő vízbázisok kijelölt, vagy előzetesen lehatárolt védőterületét** (lásd: 1 sz. melléklet forrás: Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve - ivóvízkivételek védőterületei).

A tervezési területhez **legközelebbi védett vízbázis** az üzemelő „Dunakiliti vízbázis”, mely elvégzett diagnosztikai vizsgálatok alapján nem tekintendő sérülékeny vízbázisnak. A vízbázis hidrogeológiai védőidom a telephelytől É-ÉNy-ra, mintegy 1 km-re található. Azonban a tehenész telepen, és annak tágabb környezetében a talajvíz regionális áramlási iránya délkeleti, a Duna mellékágainak vízszintjétől függetlenül, így **a telepen folytatott tevékenység** - normál üzemi körülmények mellett - **a vízbázisra, távlati vízbázisokra, a vízkivételre nem jelent veszélyt.**

A talajt (termőtalajnak nem minősülő földtani közeget), illetve a felszín alatti vizeket esetlegesen szennyeződések értékelésénél figyelembe veendő határértékeket a földtani közeget és a felszín alatti szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KöM-EÜM-FVM-KHVM együttes rendelet mellékletei tartalmazzák.

A telep területén és a vizsgálati területen bekövetkezett szennyezésről, szennyeződésről, ill. egyéb területet érintő **szennyezettségről és kármentesítésről nincs tudomásunk.**

A tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezésével vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és – engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével – műszaki védelemmel folytatható. A 219/2004. (XII. 21.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdés a) pontja alapján szennyező anyagok elhelyezése – a hígtrágya tároló műtárgyak kialakítása, használata – **engedélyköteles tevékenység.**

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet tartalmazza a nitrátérzékeny területek kijelölésének és felülvizsgálatának szempontjait, mely alapján a nitrátérzékeny területek felsorolását a 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet tartalmazza MeP blokk szerinti bontásban. A rendelet melléklete alapján a telep és a település teljes területe **nitrátérzékeny területnek minősül.**

A vizek nitrátszennyezésének megelőzése, vagy csökkentése érdekében követendő helyi mezőgazdasági gyakorlat szabályait az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet tartalmazza, melynek előírásai **a telepen megelőző intézkedésként kötelezően betartandók.**

A rendelkezésre álló műszaki tervek, engedélyezési dokumentációk, építési- és használatba vételi engedélyek alapján a

- az istálló épületek, és a hozzájuk tartozó hígtrágya elvezető csatorna rendszer,
- a „napi” hígtrágya gyűjtő vasbeton akna (400 m³),
- a 3000 m³-es HDPE fólia szigetelésű hígtrágya gyűjtő medence,
- az 1376 m² nagyságú szeparátum tároló, és

- a hozzájuk tartozó csurgaléklé elvezető, gyűjtő rendszer,
- a nyomott rendszerű hígtrágya kitaroló vezeték,
- a Dunakiliti, 0246/3 hrsz-ú ingatlanon HDPE fóliával szigetelt, és geofizikai monitori rendszerrel ellátott, 17.075 m³-es földmedencés hígtrágya tároló medence,
- valamint a hozzájuk tartozó talajvíz monitoring rendszer kialakítása

mind a földtani közeg, és a felszín alatti víz védelmére vonatkozó jogszabály előírásainak mind a mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés megelőzésére szolgáló „helyi mezőgazdasági gyakorlat” szabályainak megfelel.

A földtani közeg, a felszíni és a felszín alatti vízkészlet jelenlegi állapotának bemutatása

A Dunakiliti 0215/2 hrsz. alatti ingatlanon mélyfúrású kút, víztorony, tűzvíz kút és 2 db monitoring kút is üzemel (a vízelétesítményekre az egységes szerkezetbe foglalt vízjogi üzemeltetési engedélyt a Győr-Ménfőcsanak Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint elsőfokú vízügyi hatóság a 35800/21C/15/2017.ált. ügyiratszámom, Dunakiliti-5 és Dunakiliti-23. vízikönyvi számon adta ki a tulajdonos Dunakiliti AGRÁR Zrt. – részére).

A szarvasmarha telepen 2 db figyelőkútból (MK-I. és MK-II.) álló monitoring rendszer üzemel 3000 m³-es hígtrágya tároló és a szeparátor tér környezetre gyakorolt hatásainak nyomon követésére. A rendelkezésre álló információk alapján a kutak műszaki kialakítása, állapota megfelelő, az akkreditált szivattyúzott vízmintavételezések végrehajtására alkalmasak. Vizsgálatuk rendszeres.

A telep területén 2019-ben és 2023-ban történtek akkreditált mintavételek és -vizsgálatok a talaj és talajvíz minőségének megállapítása céljából.

A vizsgálati eredmények alapján sem a talajban, sem a talajvízben nem volt kimutatható szennyezett és vizsgált komponensek tekintetében (forrás: EV dokumentáció)

A telepen keletkező és ott szeparálás után összegyűjtött hígtrágya zárt nyomóvezetéken keresztül az kialakított HDPE fólia szigetelésű 17.075 m³ kapacitású földmedencés hígtrágya tároló medencébe jut.

A hígtrágya tároló mellett 3 db talajvíz figyelő monitoring kutat (MK-1, MK-2 és Mk-3 jelű) alakítottak és üzemeltetnek vízjogi engedély alapján. A monitoring vizsgálatokat az AGROLABOR-Z Kft. (89/1 Zalaegerszeg, Kinizsi u. 81.) végzi, aki az akkreditált mintavételek és laborvizsgálatok elvégzésére Nemzeti Akkreditáló Hatóság által 1497/2024 számon akkreditált szervezet. A Kft. a vizsgálatok rendszeresen végzi, de a rendelkezésre álló információk alapján eddig a talajvízben nem volt kimutatható szennyezett.

4.3.4. A SZAKVÉLEMÉNY KÉSZÍTÉSE KAPCSÁN VÉGZETT VIZSGÁLATOK ÉS AZC EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE

A tehenészet telephelyének működése kapcsán felmerült lakossági panaszok és észrevételek miatt Dunakiliti Község Önkormányzata szükségesnek tartotta, hogy történjenek talaj (földtani közeg), és talajvíz mintavételek a borjú nevelő telep környezetében, és a Zátonyi-Dunából felszíni vízmintavételek, hogy felmerült észrevételekre objektív válaszokat lehessen adni.

Az Önkormányzat kérésére, az önkormányzattól kapott információk, valamint a helyszíni bejárás tapasztalati alapján a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével határoztuk meg a mintavételezés programot a következők szerint:

Zátonyi-Dunából akkreditált felszíni vízmintavétel két ponton:

- a 1407 számú út Zátonyi-Dunai áteresznél - 1 db felszíni vízminta (háttérminta);
- a tehenészeti telepnél közvetlenül a csapadékvíz bevezetési pontnál - 1 db felszíni vízminta.

Környezetföldtani sekélyfúrásból akkreditált talaj- és talajvíz mintavétel két fúrási ponton:

- a Kiserdei Sétánytól É-ra a 359 hrsz.-ú ingatlan területén 1 ponton;
- a 1997/1 hrsz.-ú ingatlan területén lévő állattartó teleptől északra, a 0995/5 hrsz.-ú szá területén 1 ponton;

A mintavételi programot az Önkormányzat által megbízott VIDRA Környezetgazdálkodási Kft. (91 Győr, Bálint Mihály u. 100.) Mintavételi Csoportja hajtotta végre. A Vidra Kft. a talaj és vízmintavétel végzésére a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által NAH-7-0034/2023 számon akkreditált szervezet.

Az **akkreditált mintavételezésre 2024. október 24. napján került** sor az általunk meghatározott mintavételi pontokon, az általunk meghatározottak szerint.

A mintavételi helyeket, pontokat a 9. sz. melléklet térképén ábrázoltuk. A mintavételi jegyzőkönyve pedig a 10. sz. mellékletben helyeztük el teljes terjedelmükben.

A felszíni vízminták, a talaj és talajvíz minták akkreditált laboratóriumi vizsgálatát az Eurofins Analyt Services Hungary Kft. Környezetanalitikai Laboratóriuma (1045 Budapest, Anonymus utca 6.a) végezte: aki a NAH által NAH-1-1398/2024 számon akkreditált vizsgálólaboratórium.

Az elvégzett laborvizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy

- sem a Zátonyi-Dunából származó **felszíni vízminták** (ZDFV-1 és ZDFV-2 jelű minta);
- sem az ideiglenes furatokból vett akkreditált **talajvízminták** (DF-1 és DF-2 jelű);
- sem sekélyfúrásokból származó **talajminták** (DF-1/4,0 m, DF-1/6,0 m, DF-2/5,0 m és DF-2/ m jelű)

nem mutattak az egyes komponensekre vonatkozó, úgynevezett **(B) szennyezett határértéket meghaladó szennyeződést**, így **minden minta a vizsgált komponens tekintetében szennyeződés mentes volt.**

Az akkreditált laboratórium 933069/1 számú vizsgálati jegyzőkönyvét teljes terjedelmében a 11. melléklet tartalmazza.

5. ÖSSZEFOGLALÁS, JAVASLATOK

Az előzőekben bemutatott információk, értékelések alapján összefoglalva a következők állapíthat meg:

- A tehenészeti telepen a szagok megkötésére használt anyag az LT Air Cover koncentrátum, mely a biztonsági adatlapja alapján **nem tartalmaz környezetre, emberre veszélyes veg anyagokat.** [Az internetről letöltött biztonsági adatlap a 12. sz. mellékletben megtalálható (letöltés forrása)]
- A rendelkezésre álló laborvizsgálati eredmények és az elvégzett akkreditált mintavételek alapján **a telep nem szennyezi sem a csapadékvizeit befogadó felszíni vizet, a Zátor Dunát, a talajt, sem a talajvizet.**
- A fenti megállapítás alátámasztja a telepen látottakat, és a Dunakiliti Agrár Zrt. ügyvezetőjén azon állítását, hogy a telepről „üzemszerűen” nem történik szennyezőanyag bevezetés a Zátor Dunába, kizárólag a tetőn összegyűlő szennyeztelen csapadékvizek jutnak az élővízbe.
- **A borjú nevelő telep környezetében** végzett talaj és talajvíz mintavételek szintén **ne mutattak ki szennyeződést.** Annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló műholdfelvételek és helyszíni bejárás során a telep területén elszórtan almostrágya halmok voltak láthatók.
- A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet alapján sem a telepi tevékenység, sem a hígrágya tároló telep nem kötelezett üzei vízkárelhárítási terv készítésére, és az üzemeltető **nem is rendelkezik ilyen tervekkel.**
- A telepen létezik, illetve elő is fordulhat **olyan üzemállapot** (teljes kapacitáskihasználtság, kedvezőtlen terjedési viszonyok esetén), amely esetén **akár a búz, akár a zaj hatása zavaró lehet a lakosság számára.**

BÚZ ÉS LÉGSZENNYEZÉS

- A Levegővédelmi rendelet 30. § (1)-(2) bekezdései szerint: Búzzal járó tevékenység az elérhető legjobb technika alkalmazásával végezhető. Ha az elérhető legjobb technika nem biztosítja a levegő lakosságot zavaró búzzal való terhelésének megelőzését, további műszaki követelmények írhatók elő, például szaghatás csökkentő berendezés alkalmazása, vagy meglévő berendezés leválasztási hatásfokának növelése. **Ha a levegő lakosságot zavaró búzzal való terhelésének megelőzése műszakilag nem biztosítható, a búzzal járó tevékenység korlátozható, felfüggeszthető vagy megtiltható.** (Az elérhető legjobb technika fogalmán azonban nincs meghatározva.)
- A Levegővédelmi rendelet 4. §-a szerint: **Tilos** a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint **a levegő lakosságot zavaró búzzal való terhelése,** továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- A Levegővédelmi rendelet 36. § (1) bekezdése alapján: A levegőtisztaság-védelmi ügyben az elsőfokú hatósági jogkört – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kivétellel – a területi környezetvédelmi hatóság gyakorolja. [A (2)–(5) bekezdésben foglalt kivételek a nem gazdálkodó szervezetek vonatkoznak, tehát a Dunakiliti Agrár Zrt. okozta búz esetében az elsőfokú hatóság az területi]

*illetékes Kormányhivatal. **Búzzel kapcsolatban a település jegyzőjének semmilyen hatásköre sincs.***

- **Búzra**, mint légszennyező anyagra vonatkozóan **a hatályos jogszabályok nem tartalmazzak határértékeket**, ezért **olfaktometriás mérési eredmény alapján nem lehet jogsértést igazolni**. Erre tekintettel **a vizsgálati, modellezési eredménye mellett sem tartjuk szükségesnek, és indokoltnak, hogy az Önkormányzat – magának – költségekkel járó – búzméréseket végeztesse**.

ZAJVÉDELEM

- Üzemi zajjal kapcsolatosan felmerülő problémák esetén a kivizsgálás sorrendje a következő:
 1. A panaszos közérdekű bejelentést tesz a területileg illetékes kormányhivatalhoz, majd a környezetvédelmi hatósághoz.
 2. A Kormányhivatal előírja a zajkibocsátó gazdálkodó szervezet részére, hogy (szakértői bevonásával) határolja le a zajvédelmi hatásterületét, és igazolja, hogy van-e hatásterületén zajtól védendő terület vagy objektum.
 3. Ha van a hatásterületen zajtól védendő objektum, akkor a zajkibocsátónak zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelmet kell benyújtania a hatóságnak (kormányhivatalhoz), és a hatóság határozatban azt megállapítja (a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 11. § (1)-bekezdései).
 4. Ha ezt követően a zajkibocsátó a határozatban megállapított határértéket igazolhatóan nem tartja be, akkor a hatóság intézkedési terv kidolgozására kötelezi a zajkibocsátót (284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 17. § (1)).
 5. Ezen túl felmerülő jogsértés (határérték túllépés esetén) esetén a hatóság bírsággal korlátozza vagy megtiltja a tevékenységet (284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet és 18. § (1) bekezdése, de legkorábban ekkor).
- A fentiek alapján hangsúlyosan megállapítható, hogy a rendeletekben meghatározott **zajterhelési határérték túllépése kapcsán üzemi zaj tekintetében közvetlenül nem lehet szankciókat alkalmazni és eredményeket elérni**. Az csak hosszú folyamatos eredménye lehet. Éppen ezért, illetve amiatt, hogy a kedvezőtlen üzemállapot mikor mérhető és mikor nem, zajméréseket is csak nagyon átgondoltan érdemes végeztetni.
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 4. § (1)-(3) bekezdései és 1. melléklete alapján zaj- és rezgésvédelmi ügyekben a hatóság jogkörét TEÁOR kód alapján jelen esetben (01.41) a területi környezetvédelmi hatóság (Kormányhivatal) gyakorolja **(a település jegyzőjének zajvédelmi szempontból ebben az esetben semmilyen hatásköre nincs)**.

TERVEZETT BIOGÁZ ÜZEM

- Amennyiben a tervezett biogáz üzem egységes környezethasználati engedélyezési eljárás elindul (a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 2. melléklet 10. pontja alapján *Állati anyag feldolgozása Állati tetemek vagy állati melléktermékek ártalmatlanítása vagy újrafeldolgozás 10 tonna/napnál nagyobb kezelési kapacitással*, illetve a 2. EV Határozat IV. fejezet 5. pont értelmében), ott az Önkormányzat ügyfélként fog részt venni az eljárásban (314/2005. (X. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b)), ahol lehetősége lesz feltárni, előadni a bűzzel és zaj kapcsolatban felmerülő problémákat.
- **A tervezett biogáz üzemmel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet az EV dokumentáció 44. oldalán lévő apróbetűs megjegyzésre:** *A jelenlegi tervek szerint hígtrágya n gazdasági társaságoktól is kerül majd a biogáz üzembe. Nagy szervesanyag tartalmú, n veszélyes hulladék átvétele ugyan nincs tervben, de a próbaüzemi, illetve majd az üzemeltet tapasztalatok ezt az elképzelést még felülírhatják.* Ebben az esetben a környezeti hatás további növekedésével is kell majd számolni (pl. a beszállítások, tárolás kapcsán, ami nem le elhanyagolható mértékű.).
- Az elvégzett modellszámítások eredményei alapján az az álláspontunk, hogy ha már a jelenlegi telepi tevékenység mellett is előfordulnak zavaró hatások, akkor egy folyamatosan működő biogáz üzem többletterhelése már nehezen lesz kompenzálható bármiféle műszaki megoldással intézkedéssel.

EGYÉB LEHETŐSÉGEK

Birtokvédelem

- **Álláspontunk szerint az előzőekben leírtak alapján a jegyző helyi levegővédelmi és zajvédelmi rendelettel nem tudja szabályozni a gazdálkodó szervezet tevékenységét.**
- A Kormányhivatalhoz benyújtott közérdekű bejelentések az elsődleges úttjai a bűz- és zajproblémák megoldásának. Amennyiben ezek nem vezetnek célra, úgy a panaszos érdekének védelmében felmerülhet a birtokvédelmi eljárás.
- Ez összhangban van az AJB-204/2017. számú jelentés azon megállapításával, hogy *„levegőtisztaság-védelmi hatóságnak a jogszabályok szerint tehát van lehetősége olyan műszaki megoldás keresésére, illetve előírására, amely a levegőszennyezést, bűzt csökkenti, abban az esetben is, ha a bűz a lakosságot nem szélesebb körben zavarja, hanem a zavaró hatás csupán – sajátos okok következtében – egyetlen ingatlan tekintetében jelentkezik.*
- *A „lakosság” fogalma a kevesebbtről a többre következtetés elve szerint értelmezve szomszédok zavarásával kezdődik, s nem húzható meg olyan, két főnél nagyobb számban a népszámlálás szerint, hogy ettől válik „lakosságot zavaróvá” egy bűzzel járó tevékenység. A birtokvédelem, illetve a szomszédjogi jogvita a meglévő, közigazgatási eszközök mellett kiegészítő lehetőségként értelmezhető. Ha tehát közigazgatási úton megfelelő intézkedés lehetséges valamely jog- és érdeksérelem megszüntetése, a hatóságnak eljárását el kellő törekedve kell lefolytatnia.”*

Településrendezési eszközök

- A telep területe a hatályos szabályozási terv szerint Gip jelű ipari gazdasági terület telephelyen lévő épületek, építmények, és azok elhelyezése az elfogadott építési tervek sze az övezeti besorolással összhangban van.
- Álláspontunk szerint a kialakult állapotok, és a településrendezési eszközök jellege nem te lehetővé az Önkormányzat számára, hogy a felmerült problémákat ezen keretek (szabályo terv, HÉSZ) között kezelje.

Attala, 2024. november 22.

Szente Eszter
okleveles vegyész
környezetvédelmi szakértő

Szente Zoltán
okleveles geofizikus-mérnök
környezetvédelmi szakértő

Rajka-Dunakiliti (távlát)

Dunakiliti vízbázis

Sári Csarda

Veritas Dunakiliti
Csatlakozástechnikai Kft

Akác Büfé

Sárközi Lakatosüzem

Borjú nevelő telep

DuNatura Vendégház

szőke kajakturák

kal BT

Sportcsarnok

Kiserdei Sétány

Dunakiliti Agrár Zrt

Autó Kadnár Kft

Sport Büfé

Dunakiliti

Nemzeti Dohánybolt
Dunakiliti

SP Industries Kft

Csebi-Pogány Kastély

Körsúth Lajos u.

Darázs Autószerviz

Tehénészeti telep

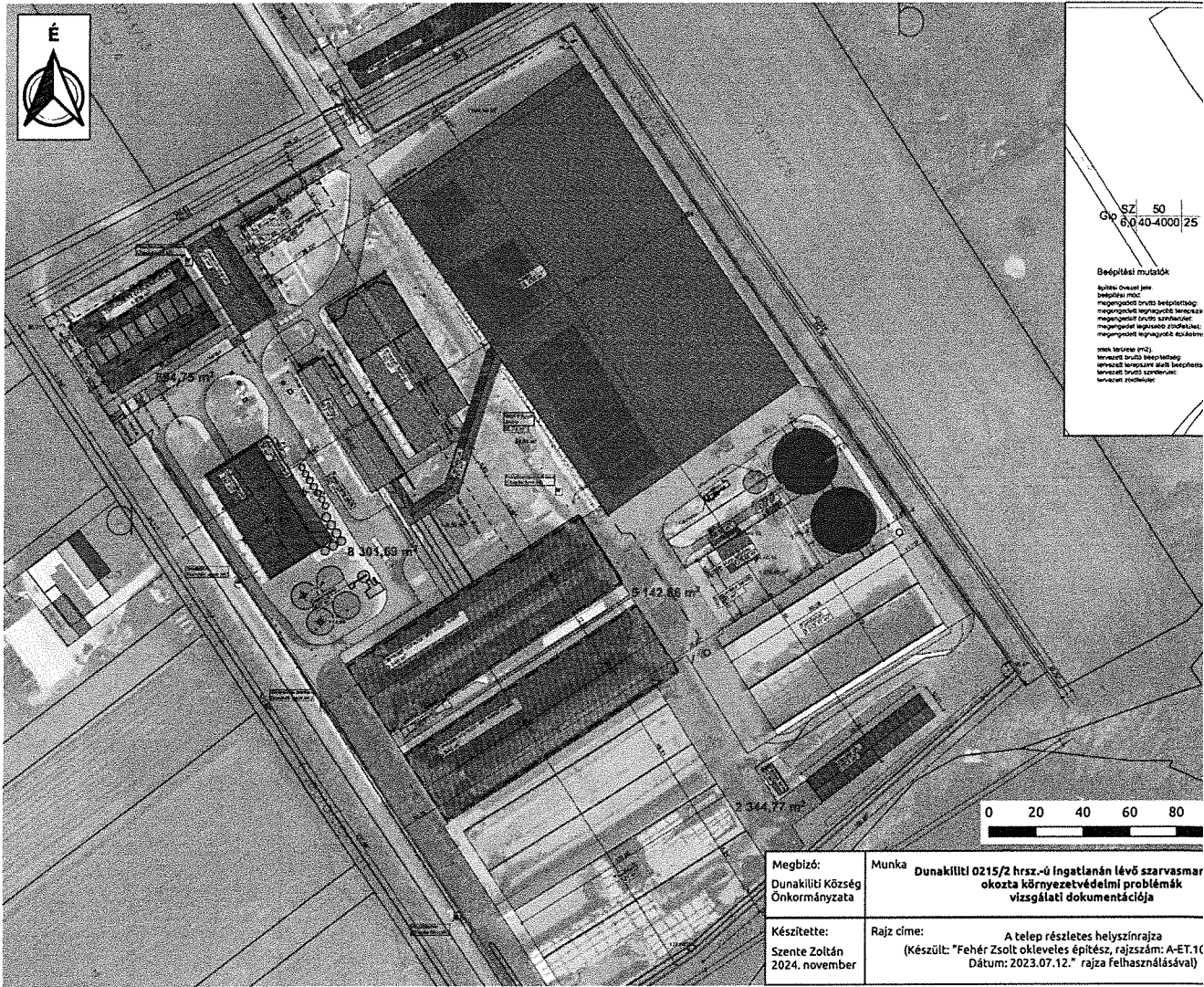
Fehérkép

Hítrégy tároló medence

0 100 200 300 400 500 m

Megbízó:
Dunakiliti Község

Munka
Dunakiliti 0215/2 hrsz.-ú ingatlanán lévő szarvasmarha telep okozta környezetvédelmi problémák

SZ 50
GR 8040-4000/25

Belső tér mutatók

szűkebb övezeti tere
belső tér m²
megengedett bruttó beépítettség
megengedett tetőmagasság
megengedett bruttó szellőztető
megengedett lakossági szellőztető
megengedett tetőmagasság
max. tetőterület (m²)
tervezett bruttó beépítettség
tervezett tetőmagasság
tervezett bruttó szellőztető
tervezett bruttó szellőztető

Megbízó: Dunakiliti Község Önkormányzata	Munka Dunakiliti 0215/2 hrsz.-ú ingatlanán lévő szarvasmar okozta környezetvédelmi problémák vizsgálati dokumentációja
Készítette: Szente Zoltán 2024. november	Rajz címe: A telep részletes helyszínrajza (Készült: "Fehér Zsolt okleveles építész, rajzsám: A-ET.11 Dátum: 2023.07.12." rajza felhasználásával)